

Kartlegging av høstingsskog i Telemark 2021

John Gunnar Brynjulvsrud / Sigve Reiso

Kartlegging av høstingsskog i Telemark 2021

Forfattere: John Gunnar Brynjulvsrud / Sigve Reiso

Publisert: 01.04.2022

Antall sider: 50 sider inkl. vedlegg

Publiseringstype: PDF med aktive lenker

Oppdragsgiver: Statsforvalteren i Vestfold og Telemark v/Hanne Thoen

Tilgjengelighet: Dokumentet er offentlig tilgjengelig

Rapporten refereres som: Brynjulvsrud, J.G. og Reiso, S. 2022. Kartlegging av høstingsskog i Telemark 2021. Biofokus rapport 2022-061. Stiftelsen Biofokus. Oslo.

Forsidebilder: Hagemark på Kleiva / Hagemark/høstingsskog på Rue søndre / Blådoggnål / Skrukkeøre /Almelav Foto: John Gunnar Brynjulvsrud

Biofokus rapport 2022–061

ISSN 1504-6370

ISBN 978-82-8449-096-0

Gaustadalléen 21

NO-0349 OSLO

Org.nr: 982 132 924

post@biofokus.no

www.biofokus.no

Forord

Stiftelsen BioFokus har på oppdrag fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark v/Hanne Thoen foretatt naturfaglige registreringer i høstingsskoger og annet kulturlandskap i utvalgte områder hvor det foreligger skjøtelsesplan utarbeidet av Kulturlandskapssenteret i Telemark v/Ingvill Marit Buen Garnås, og andre områder etter innspill fra Statsforvalteren. Hanne Thoen har vært vår kontaktperson hos oppdragsgiver. Sigve Reiso har vært prosjektansvarlig og John Gunnar Brynjulvsrud og har hatt hovedansvaret for utarbeiding av rapport. Feltarbeidet ble gjennomført av John Gunnar Brynjulvsrud, Sigve Reiso og Alexander Nilsson. Vi vil takke Thoen og Garnås for godt samarbeid i forbindelse med dette prosjektet.

Bø i Telemark, 01.04.2022

John Gunnar Brynjulvsrud

Høstingsskog på Rue søndre i Seljord. Foto: J.G. Brynjulvsrud

Sammendrag

Biofokus ved John Gunnar Brynjulvsrud, Sigve Reiso og Alexander Nilsson har foretatt kartlegging av naturverdier i høstingsskoger og tilgrensende kulturlandskap i utvalgte områder hvor det foreligger skjøtelsesplan, og andre områder etter innspill fra Statsforvalteren i kommunene Seljord, Hjartdal, Tokke, Drangedal og Skien i Vestfold og Telemark fylke. Kulturlandskapssenteret v/Ingvill Marit Buen Garnås har utarbeidet skjøtelsesplanene.

Totalt 35 naturtypelokaliteter er beskrevet gjennom kartleggingene i 2021 (tabell 1). Naturtypelokalitetene er fordelt på 15 svært viktige (A-verdi), 13 viktige (B-verdi), og 7 lokalt viktige (C-verdi). Av disse er 31 nykartlagt og 4 er oppdatert. Naturtypelokalitetene er fordelt på 10 lokaliteter med høstingsskog, 5 lokaliteter med hagemark, 2 lokaliteter med naturbeitemark, 2 lokaliteter med erstatningsbiotoper på tresatt mark, 15 lokaliteter med *store gamle trær*, og 1 lokalitet med slåttemark.

Totalt 15 rødlistede arter inkludert ask og alm fordelt på 3 sterkt truede (EN), 5 sårbare (VU), og 7 nær truede arter ble påvist i forbindelse med dette prosjektet (tabell 2). Det er verdt å trekke frem 2 funn av trelegglav (EN) på Åkre nedre i Hjartdal, 8 funn av blådoggnål (VU) fordelt på lokaliteter i Tokke, Seljord, Drangedal og Hjartdal. Almebroddsopp (VU) ble påvist på 26 almetrær fordelt på lokaliteter i Tokke, Drangedal og Hjartdal.

Resultatene fra dette prosjektet viser stor tetthet av kulturmarkslokaliteter på landskapsnivå i flere av de undersøkte grendene som eksempelvis i Svartdal, Hjartdal og Åsgrend. Mange kulturmarksarter, særlig mange insekter er avhengige av en mosaikkpreget natur med forskjellige typer habitater. Spesielt er kombinasjon gamle, hule og døde tre med blomsterrike arealer viktig for en rekke krevende arter.

Prosjektet har avdekt en rekke kulturlandskapslokaliteter og sammen med høstingsskogsprosjektet fra 2019 er områdene på prioriteringslisten fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark nå undersøkt. I større sammenhengende kulturlandskap som eksempelvis i Hjartdal og Svartdal avdekkes imidlertid stadig nye kulturmarkslokaliteter. Det er svært sannsynlig at det fortsatt finnes flere viktige kulturlandskapslokaliteter blant annet i Svartdal, Hjartdal og i Flatdal, også innenfor det utvalgte kulturlandskapet i Svartdal og Hjartdal. Med tanke på forvaltningsprioriteringen av de utvalgte kulturlandskapene i Norge er det spesielt viktig å få på plass et godt kunnskapsgrunnlag for disse områdene.

Innhold

1	Innledning.....	6
2	Metode	7
2.1	Datainnsamling.....	7
2.2	Metode for naturtypekartlegging	8
3	Resultater.....	9
3.1	Rødlistede naturtyper	16
3.2	Artsmangfold	16
4	Diskusjon	19
5	Referanser	21
	Vedlegg 1. Naturtypebeskrivelser	22
	Vedlegg 2. Kategorier for rødlistearter	48
	Vedlegg 3. Kategorier for fremmede arter	49

1 Innledning

Biofokus ved John Gunnar Brynjulvsrud, Sigve Reiso og Alexander Nilsson har foretatt kartlegging av naturverdier i høstingsskoger og tilgrensende kulturlandskap i utvalgte områder hvor det foreligger skjøtelsplan, og andre områder etter innspill fra Statsforvalteren i kommunene Seljord, Hjartdal, Tokke, Drangedal og Skien i Vestfold og Telemark fylke. Kulturlandskapssenteret v/Ingvill Marit Buen Garnås har utarbeidet skjøtelsplanene.

Undersøkte områder har vært Nordre Åmås og To i Drangedal, Åsgrend i Tokke, Åkre nedre i Hjartdal, Rue søndre, Blika og Bergtun i Seljord og Kleiva i Skien. Fokuset i kartleggingen har vært høstingsskoger og hagemarker med biologiske kvaliteter knyttet til styvingstrær. Naturbeitemarker, engarealer og kulturmarkstrær er også inkludert i datasettet, og én lokalitet med hagemark/høstingsskog på gården Holm østre i Hjartdal ble lagt til etter å ha blitt kartlagt i lignende prosjekt med fokus på slåttemarker. Hensikten med prosjektet har vært å dokumentere naturkvaliteter, og der det har vært aktuelt, å oppdatere eksisterende naturtypebeskrivelser. Arbeidet har omfattet naturfaglige undersøkelser i form av naturtypekartlegging, samt artskartlegging av spesielle arter knyttet til kulturmarkselementer med særskilt fokus på styvingstrær.

Denne rapporten har til hensikt å oppsummere naturkvaliteter påvist i løpet av prosjektet. Detaljer knyttet til naturtypelokalitetene er presentert i naturtypebeskrivelsene i vedlegg 1.

Figur 1: Styvingstrær i hevd på Nordre Åmås i Drangedal. Foto: J.G. Brynjulvsrud

2 Metode

2.1 Datainnsamling

Kartleggingstema

Arbeidet har omfattet kartlegging av:

- Områder spesielt viktige for bevaring av biologisk mangfold (viktige naturtyper) etter DN-håndbok 13 (Direktoratet for Naturforvaltning 2007) med tilhørende oppdaterte faktaark (Miljødirektoratet 2015).
- Utvalgte naturtyper i henhold til [Naturmangfoldloven](#) og [Forskrift om utvalgte naturtyper](#).
- Rødlistede naturtyper i henhold til Norsk rødliste for naturtyper 2018 (Artsdatabanken 2018b)
- Levesteder for rødlistearter. Rødlistekategorier følger gjeldende norsk rødliste (Artsdatabanken 2021). Se vedlegg 2 for forklaring av kategorier.
- Forekomster av fremmede arter iht. Fremmedartslista 2018 (Artsdatabanken 2018a). Se vedlegg 3 for forklaring av kategorier.

Viktige datakilder

Tilgjengelige naturdatabaser og litteratur er gjennomgått for å samle eksisterende kunnskap om området, bl.a. Naturbase og Artskart, historiske flybilder etc.

Feltkartlegging/datainnleggelse m.m.

Feltkartlegging ble utført av John Gunnar Brynjulvsrud, Sigve Reiso og Alexander Nilsson i perioden april til november 2021.

Ved tilfeller der flere adskilte areal av samme type og verdi ligger i nær tilknytning til hverandre og kan anses som en forvaltningsenhet, er de avgrenset som flere enkeltpolygoner tilhørende en og samme naturtypelokalitet med felles beskrivelse. Dette er i så tilfelle beskrevet i naturtypebeskrivelsen.

Undersøkte områder har blitt valgt ut på bakgrunn av prioritert liste fra Statsforvalteren. De fleste er valgt ut på bakgrunn av tidligere utarbeidede skjøtselsplaner utarbeidet av Kulturlandskapssenteret v/Ingvill Marit Buen Garnås, eller etter direkte innspill fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark.

Alle rødlistearter (og andre interessante arter) som er kartlagt gjennom prosjektet blir gjort tilgjengelig på Artskart (Artsdatabanken & GBIF Norge 2020). I tillegg er de koblet til lokalitetsbeskrivelsene og nevnt i områdebeskrivelsene.

2.2 Metode for naturtypekartlegging

Kartlegging etter DN-håndbok 13

Metoden for naturtypekartlegging følger DN-håndbok 13, revidert utgave (Direktoratet for Naturforvaltning 2007). Det henvises til denne og da spesielt kapitlene 2 - 6 for en nærmere redegjørelse av kriterier for utvalgelse av naturtyper og verdisetting av dem. I forbindelse med revidering av DN-håndboka er det utarbeidet utkast til nye faktaark for alle terrestre naturtyper (BioFokus 2014, Miljødirektoratet 2015), og disse er brukt som grunnlag for verdisetting.

Følgende kriterier er viktige ved utvalgelse av viktige naturtyper:

- Naturtypers sjeldenhet nasjonalt og lokalt
- Forekomst av viktige nøkkelementer
- Viktige forekomster av signalarter eller rødlistede arter.
- Områdets topografiske og geografiske plassering.
- Områdets evne til å fylle en funksjon for bevaring av biologisk mangfold.

Systemet for verdisetting av kartlagte naturtypelokaliteter har tre verdikategorier: Svært viktig – A, Viktig – B, Lokalt viktig – C. Metoden gir følgende kriterier for rangering av lokaliteter innen en naturtype:

- Størrelse og velutviklethet
- Grad av tekniske inngrep
- Forekomst av rødlistearter
- Sjeldne utforminger (nasjonalt og regionalt).

3 Resultater

Totalt 35 naturtypelokaliteter er beskrevet gjennom kartleggingene i 2021 (tabell 1). Naturtypelokalitetene er fordelt på 15 svært viktige (A-verdi), 13 viktige (B-verdi), og 7 lokalt viktige (C-verdi). Av disse er 31 nykartlagt og 4 er oppdatert. Én lokalitet med store gamle trær – eik (Kleiva Ø eik) er i overlapp med annen lokalitet (Kleiva Ø nord) da dette er en eik som omfattes av Forskrift om utvalgte naturtyper (Lovdata 2015) lokalisert i høstingsskog. Naturtypelokalitetene er fordelt på 10 lokaliteter med høstingsskog, 5 lokaliteter med hagemark, 2 lokaliteter med naturbeitemark, 2 lokaliteter med erstatningsbiotoper på tresatt mark og 15 lokaliteter med *store gamle trær*. Lokalitetene med *store gamle trær* omfatter 6 eiker som omfattes av Forskrift om utvalgte naturtyper.

Flere av naturtypelokalitetene inneholder mosaikker. Dette gjelder særskilt med naturtypene hagemark, naturbeite og høstingsskog, da den typiske høstingsskogen i mange tilfeller opptrer i kantsoner eller i åkerholmer, rydningsrøyser e.l. sammen med andre kulturmarkstyper. For detaljer se naturtypebeskrivelser i vedlegg 1.

Utover det som er registrert i dette prosjektet forekommer arealer i og ved undersøkte områder med brakklagt eller gjengrodd kulturmark som per i dag ikke kvalifiserer til å bli avgrenset som naturtyper i henhold til metodikk i DN-håndbok 13. Flere av områdene har imidlertid fremtidig potensial for kulturmarkstilknyttede naturkvaliteter gitt riktig skjøtsel og/eller restaurering. Dette gjelder blant annet i områder ved Kleiva i Skien og ved Åkre nedre i Hjartdal. I større sammenhengende kulturlandskap som eksempelvis i Hjartdal og Svartdal avdekkes stadig nye kulturmarkslokaliteter til tross for at store deler av landskapet allerede er naturtypekartlagt. Lokalitet 2141 - Holm østre hagemark ble kartlagt i forbindelse med slåttemarksprosjekt i 2021. Lokaliteten omfatter biologiske kvaliteter knyttet til grove gamle aske- og almetrær, og det bør utarbeides en skjøtselsplan for området. Andre lokaliteter det bør vurderes skjøtselsplan for er 2150 – To høstingsskog Ø, 2163 – Kleiva Ø nord, 2169 – Deildufs – Dølo S, 2170 – Deildufs høstingsskog og 2177 – Bergtun.

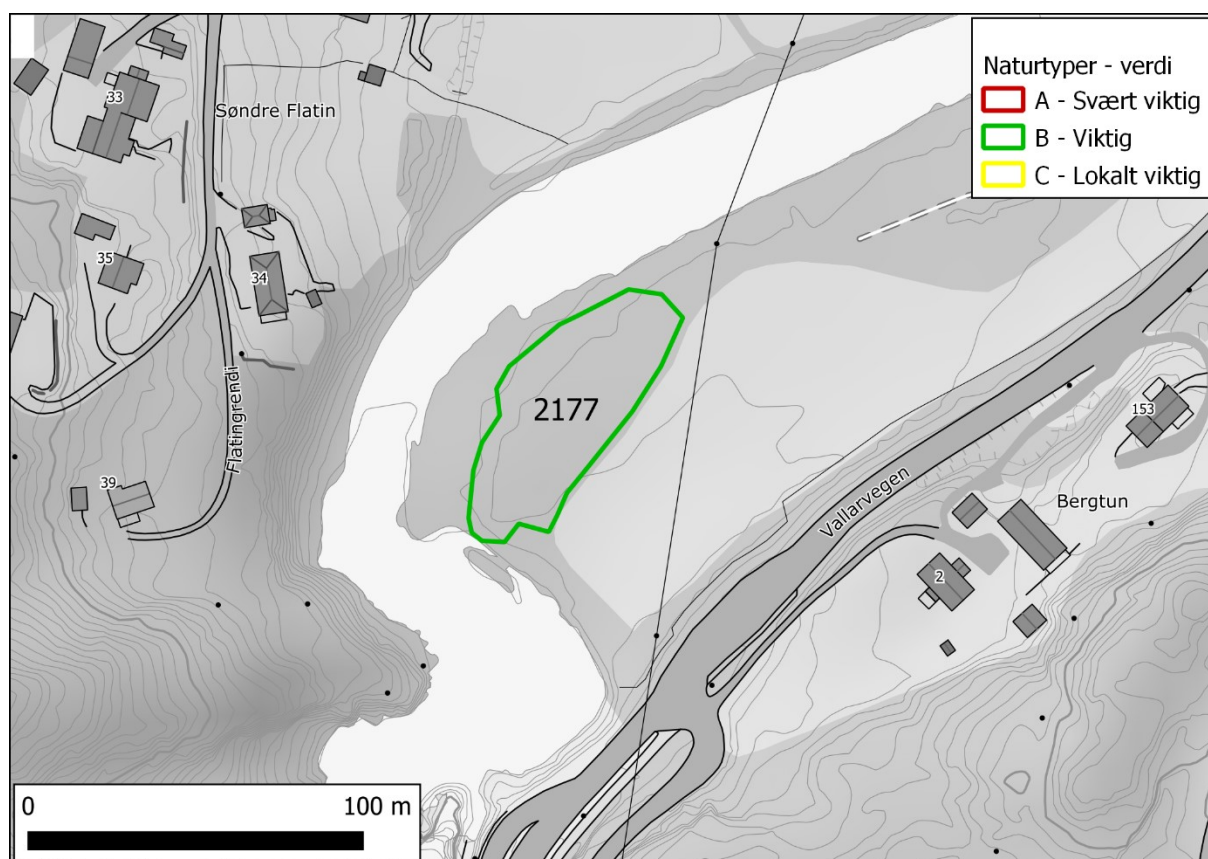
For områder på Rue søndre og Blika midtre i Seljord (Garnås 2014), Åkre nedre i Hjartdal (Garnås 2016), og for To og Nordre Åmås i Drangedal (Garnås 2017a, Garnås 2017b) foreligger ferdige skjøtselsplaner utarbeidet av Kulturlandskapsenteret i Telemark. For områdene ved Jordet, Ringestoga og Dølo i Åsgrend i Tokke har vi disponert kart for areal der skjøtselsplaner er under utarbeidelse.

Tabell 1. Liste over registrerte og oppdaterte naturtypelokaliteter kartlagt under feltarbeidet i 2021. Lokal-id. viser til nr. i kartfigurer i dette kapitlet, og nr. på naturtypebeskrivelse. Lokaliteter som er fordelt over flere polygoner er listet flere ganger i tabellen. Naturtypebeskrivelser finnes i vedlegg 1.

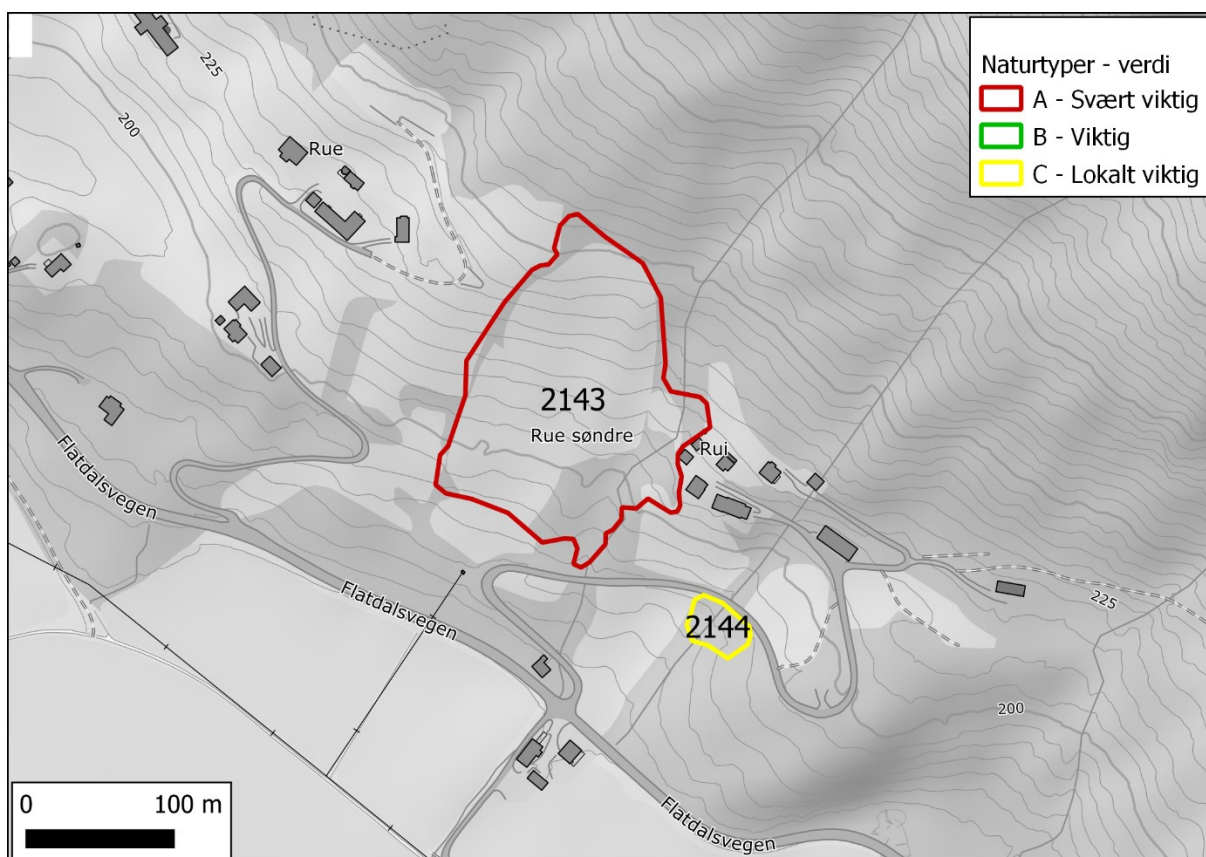
Lokal-id	Navn	Naturtype	Utforming	Verdi	Areal m ²	Kommune
2141	Holm Østre hagemark	Hagemark	Rik hagemark med styvede eller stubbehøstede edellauvtrær	A	17210	Hjartdal
2143	Rue Søndre	Hagemark	Askehage	A	25397	Seljord
2144	Rue Søndre S	Høstingsskog	Høstingsskog med ask	C	1162	Seljord
2145	Nordre Åmås høstingsskog	Høstingsskog	Rik høstingsskog med styva edellauvtrær	A	4355	Drangedal

Lokal-id	Navn	Naturtype	Utforming	Verdi	Areal m ²	Kommune
2145	Nordre Åmås høstingsskog	Høstingsskog	Rik høstingsskog med styva edellauvtrær	A	1203	Drangedal
2147	Åmås	Erstatningsbiotoper på tresatt mark	Allé	A	1659	Drangedal
2148	To allé	Erstatningsbiotoper på tresatt mark	Allé	B	772	Drangedal
2149	To høstingsskog V	Høstingsskog	Høstingsskog med edellauvtrær	B	825	Drangedal
2150	To høstingsskog Ø	Høstingsskog	Rik høstingsskog med styva edellauvtrær	B	1247	Drangedal
2151	To eik 1	Store gamle trær	Eik	B	113	Drangedal
2152	To eik 2	Store gamle trær	Eik	C	93	Drangedal
2153	To eik 3	Store gamle trær	Eik	B	172	Drangedal
2154	To eik 4	Store gamle trær	Eik	B	116	Drangedal
2155	To eik 5	Store gamle trær	Eik	C	138	Drangedal
2156	Åkre nedre høstingsskog	Høstingsskog	Høstingsskog med edellauvtrær	A	391	Hjartdal
2156	Åkre nedre høstingsskog	Høstingsskog	Høstingsskog med edellauvtrær	A	964	Hjartdal
2156	Åkre nedre høstingsskog	Høstingsskog	Høstingsskog med edellauvtrær	A	572	Hjartdal
2156	Åkre nedre høstingsskog	Høstingsskog	Høstingsskog med edellauvtrær	A	218	Hjartdal
2156	Åkre nedre høstingsskog	Høstingsskog	Høstingsskog med edellauvtrær	A	7832	Hjartdal
2157	Åkre nedre høstingsskog S	Høstingsskog	Rik høstingsskog med styva edellauvtrær	A	2102	Hjartdal
2158	Åkre nedre ask	Store gamle trær	Ask	B	26	Hjartdal
2159	Åkre nedre alm	Store gamle trær	Alm	B	52	Hjartdal
2160	Midt-Blika	Hagemark	Rik hagemark med styva eller stubbehøstede edellauvtrær	A	43337	Seljord
2161	Bleka nordre ask	Store gamle trær	Ask	C	154	Seljord
2162	Kleiva Ø	Hagemark	Askehage	A	17461	Skien
2163	Kleiva Ø nord	Høstingsskog	Rik høstingsskog med styva edellauvtrær	B	22936	Skien
2164	Kleiva Ø eik	Store gamle trær	Eik	A	92	Skien
2165	Jordet - Dølo midtre	Høstingsskog	Høstingsskog med edellauvtrær	A	240	Tokke
2165	Jordet - Dølo midtre	Høstingsskog	Høstingsskog med edellauvtrær	A	7717	Tokke
2166	Jordet - Dølo alm	Store gamle trær	Alm	B	68	Tokke
2167	Jordet - Dølo ask	Store gamle trær	Ask	C	79	Tokke

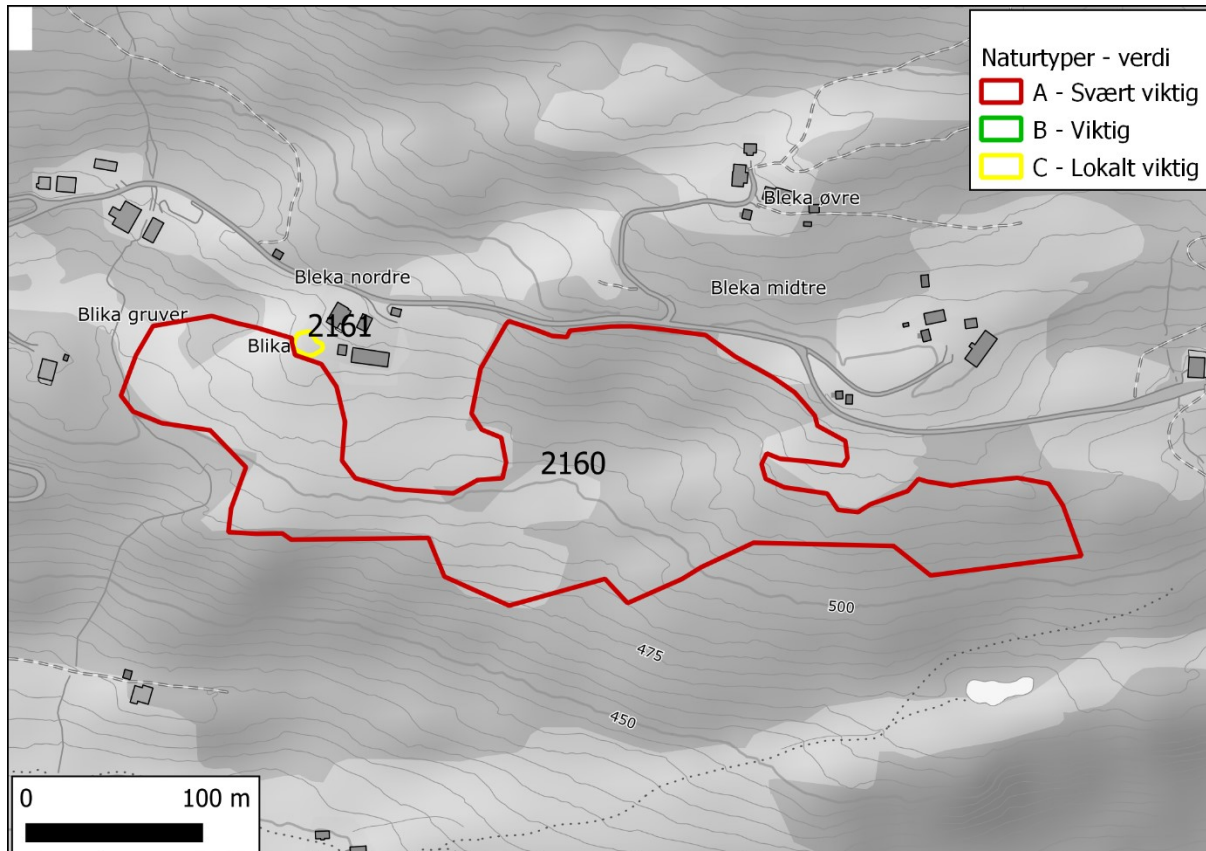
Lokal-id	Navn	Naturtype	Utforming	Verdi	Areal m ²	Kommune
2168	Varmekro ask	Store gamle trær	Ask	B	97	Tokke
2169	Deildufs - Dølo S	Naturbeitemark	Frisk eller tørr, middels baserik eng beitet	A	26257	Tokke
2170	Deildufs høstingsskog	Høstingsskog	Høstingsskog med edellauvtrær	A	6369	Tokke
2172	Jordet høstingsskog	Høstingsskog	Høstingsskog med edellauvtrær	A	5936	Tokke
2173	Jordet beite	Naturbeitemark	Frisk eller tørr, middels baserik eng beitet	C	3685	Tokke
2174	Ringestoga Ø ask	Store gamle trær	Ask	A	66	Tokke
2175	Ringestoga Ø ask II	Store gamle trær	Ask	A	36	Tokke
2176	Jordet ask	Store gamle trær	Ask	B	16	Tokke
2177	Bergtun	Hagemark	Bjørkehage	B	2511	Seljord

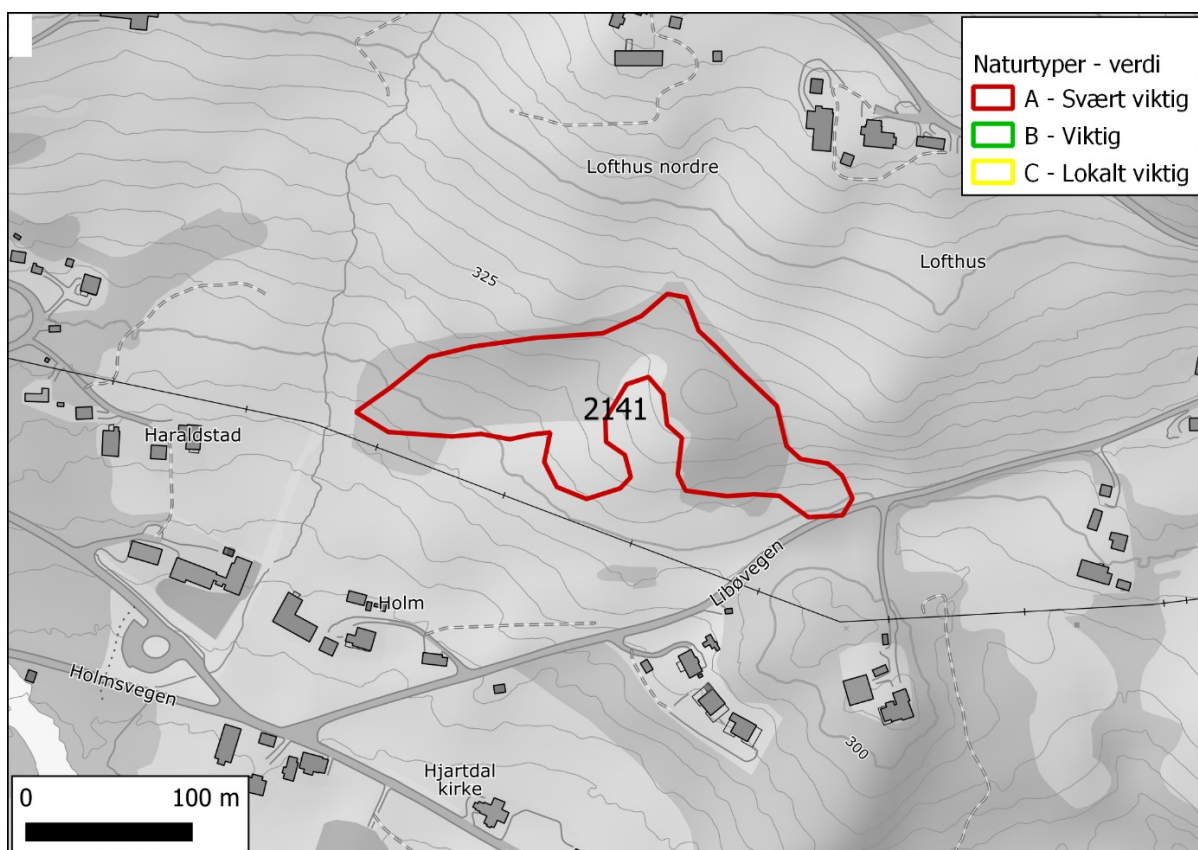
Figur 2: Lokalitet på Bergtun i Seljord som er kartlagt ifm. høstingsskog-prosjektet. Nr. viser til lokali-id i tabell 1.

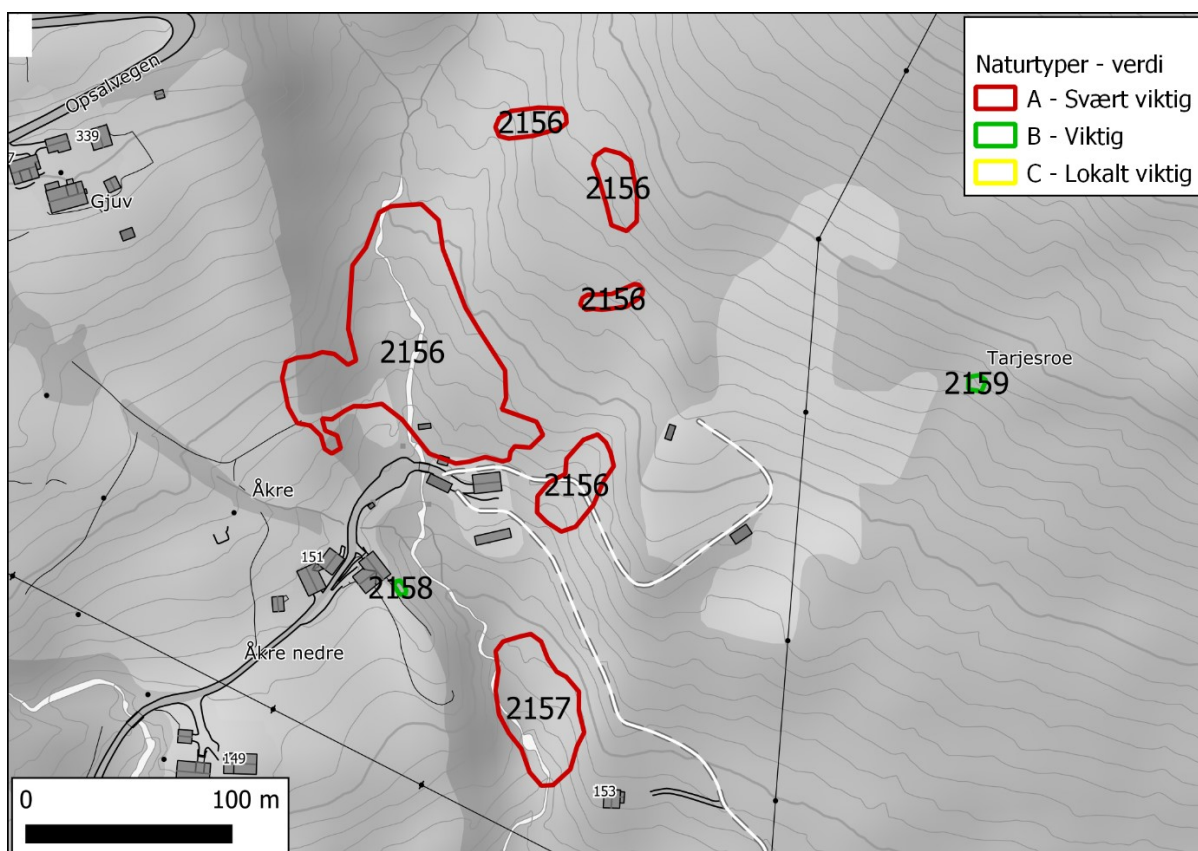
Figur 3: Lokaliteter på Rue søndre i Seljord som er kartlagt ifm. høstingsskog-prosjektet. Nr. viser til lokali-id i tabell 1.

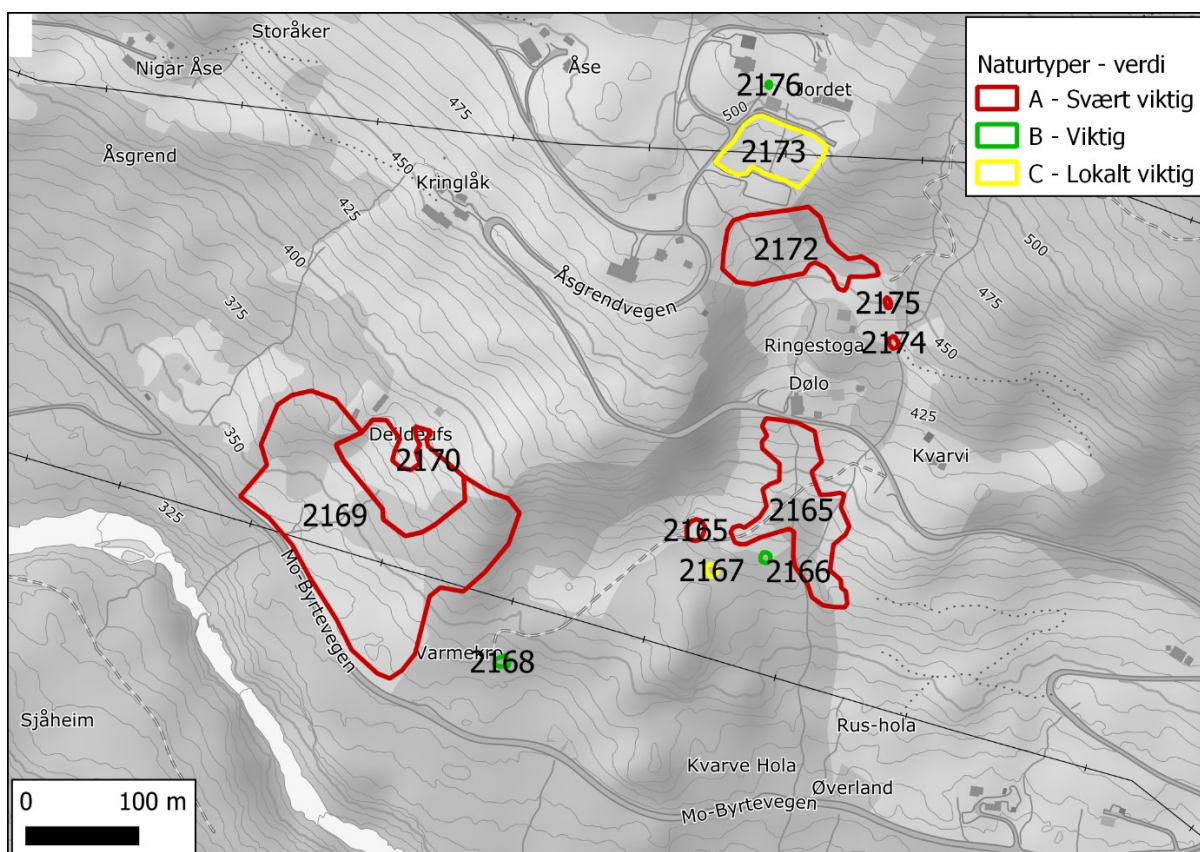
Figur 4: Lokaliteter på Blika i Seljord som er kartlagt ifm. høstingsskog-prosjektet. Nr. viser til lokali-id i tabell 1.

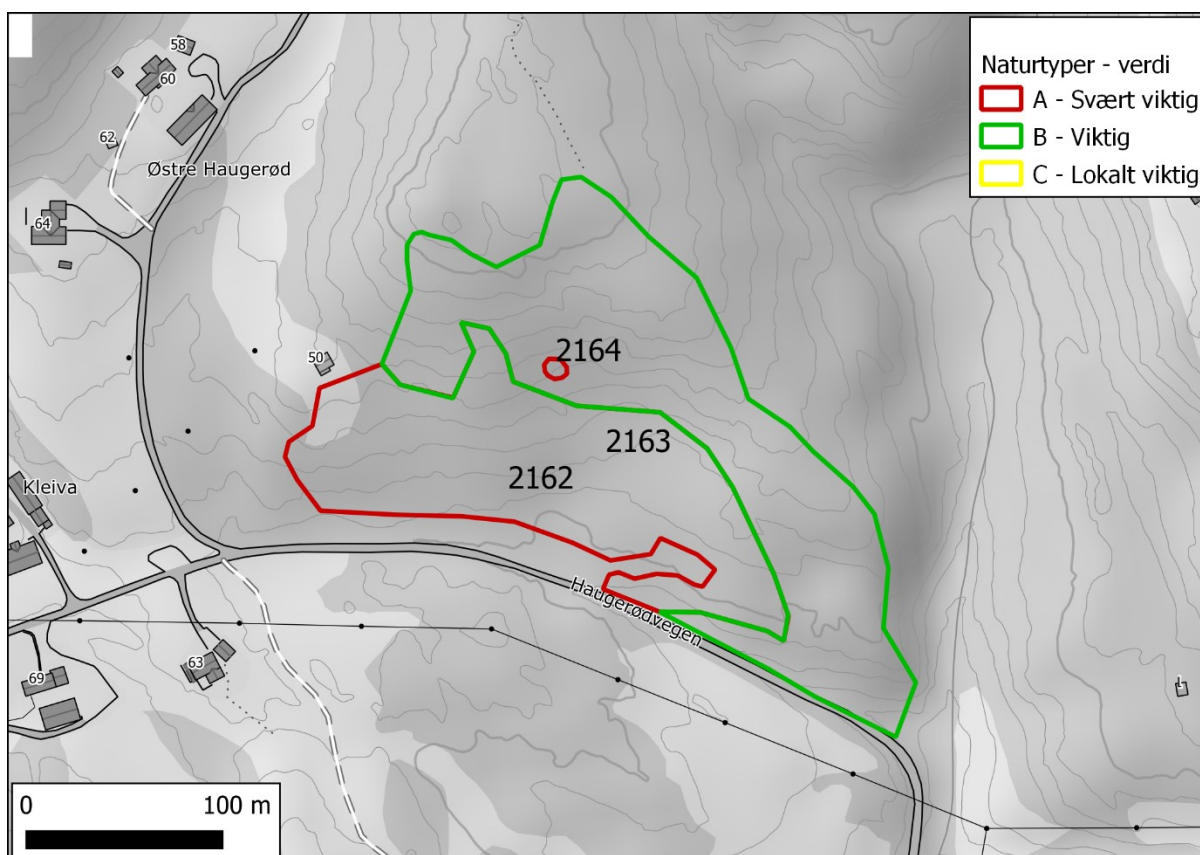
Figur 5: Lokalitet på Holm østre i Hjørdal som er kartlagt ifm. høstingsskog-prosjektet. Nr. viser til lokali-id i tabell 1.

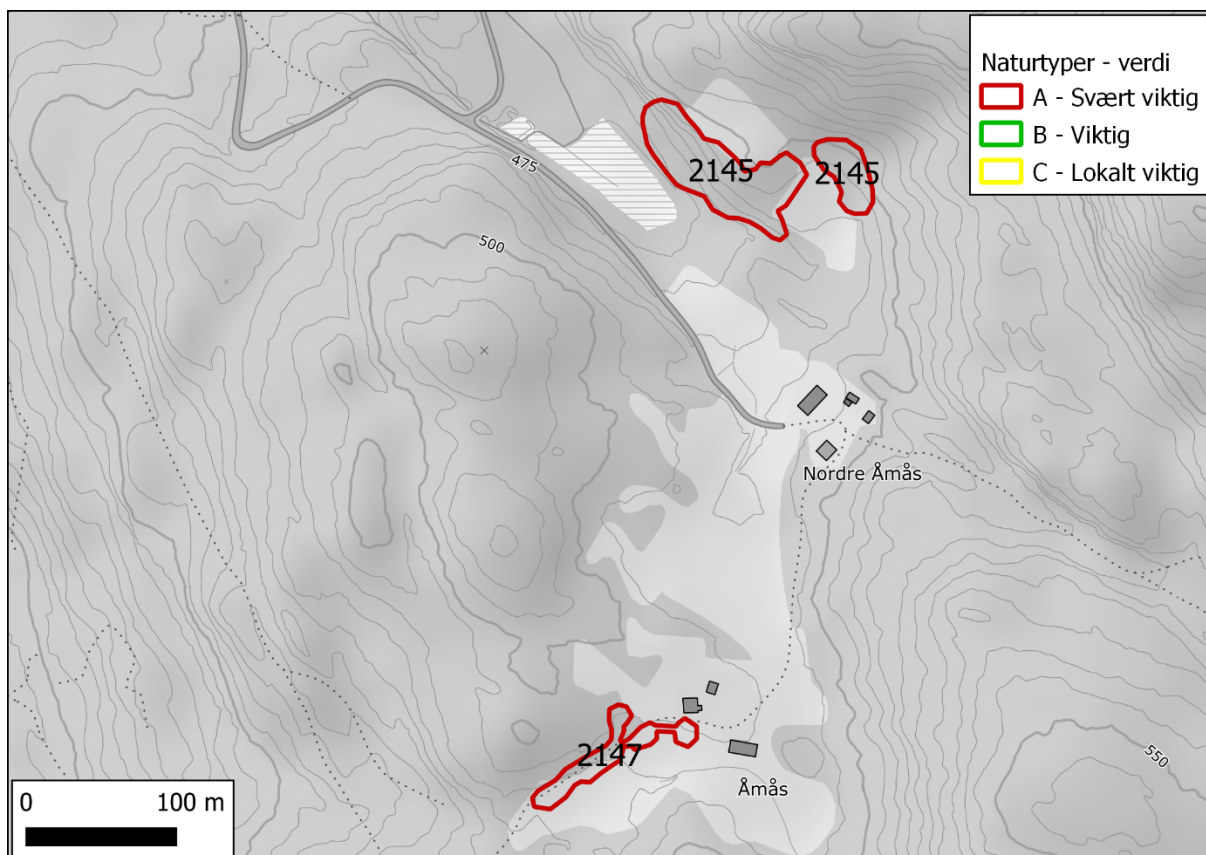
Figur 6: Lokaliteter på Åkre nedre i Hjørdal som er kartlagt ifm. høstingsskog-prosjektet. Nr. viser til lokali-id i tabell 1.

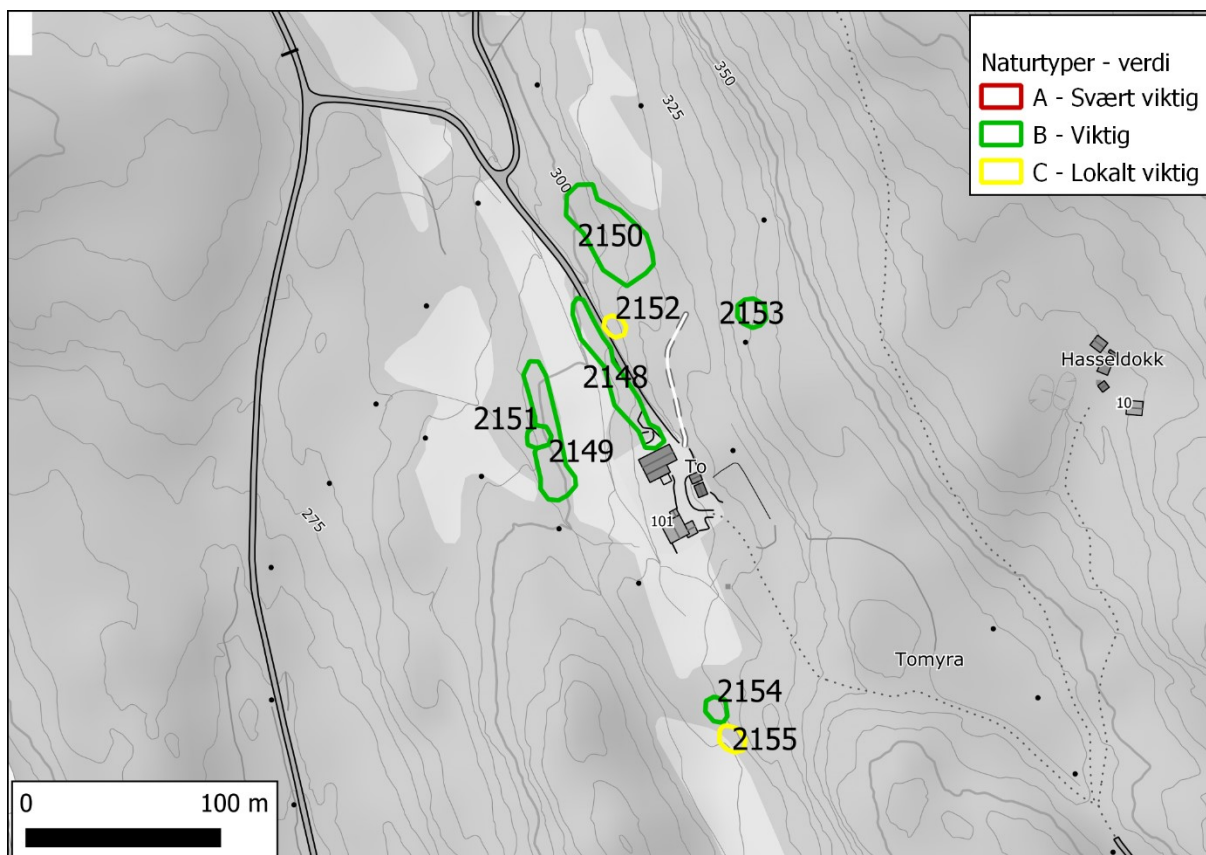
Figur 7: Lokalteter i Åsgrend i Tokke som er kartlagt ifm. høstingsskog-prosjektet. Nr. viser til lokali-id i tabell 1.

Figur 8: Lokalitet på Kleivai Skien som er kartlagt ifm. høstingsskog-prosjektet. Nr. viser til lokali-id i tabell 1.

Figur 9: Lokalteter på Nordre Åmås og Åmås i Drangedal som er kartlagt ifm. høstingsskog-prosjektet. Nr. viser til lokali-id i tabell 1.

Figur 10: Lokaltet på To i Drangedal som er kartlagt ifm. høstingsskog-prosjektet. Nr. viser til lokali-id i tabell 1.

3.1 Rødlistede naturtyper

Norsk rødliste for naturtyper (Artsdatabanken 2018b) lister naturtyper og landformer som har risiko for å gå tapt fra Norge. I forbindelse med dette prosjektet er det avgrenset 9 naturtypelokaliteter som helt eller delvis omfattes av den rødlistede naturtypen semi-naturlig eng (VU). Se naturtypebeskrivelser i vedlegg 1 for detaljer.

3.2 Artsmangfold

Totalt 15 rødlistede arter inkludert ask og alm fordelt på 3 strekt truede (EN), 5 sårbare (VU), og 7 nær truede arter ble påvist i forbindelse med dette prosjektet (tabell 2). Det er verdt å trekke frem 2 funn av trelegglav (EN) på Åkre nedre i Hjartdal, 8 funn av blådoggnål (VU) fordelt på lokaliteter i Tokke, Seljord, Drangedal og Hjartdal. Almebroddsopp (VU) ble påvist på 26 almetrær fordelt på lokaliteter i Tokke, Drangedal og Hjartdal.

Av de rødlistede artene registrert i prosjektet kan disse 8 artene; klosterlav, trelegglav, almelav, blådoggnål, bleikdoggnål, skrukkeøre, almebroddsopp og almekullsopp, sies å være sterkt tilknyttet til grove, gamle og styvede edelløvtrær. Flere av disse artene er påvist med mange forekomster i løpet av prosjektet, og dette illustrerer viktigheten av gamle edelløvtrær i landskapene i Telemark. Videre bør det påpekes at å ta vare på og skjøtte yngre edelløvtrær er en viktig del i å sikre fremtidig kontinuitet for disse artene og andre arter med tilsvarende økologiske krav. Ask og alm er begge vurdert som sterkt truet (EN) i gjeldende rødliste for arter som følge av forventet reduksjon i populasjonsstørrelse. Dette underbygger viktigheten av å aktivt ta vare på disse trærne i landskapene i Telemark.

Tabell 2. Oversikt over rødlistede arter som ble påvist under feltarbeidet i 2021. Status 2021 viser til rødlistevurdering i Norsk rødliste for arter 2021.

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Status 2021	Forekomster
Karplanter	<i>Dactylorhiza sambucina</i>	Søstermarihand	VU	Tallrik på få lokaliteter
Karplanter	<i>Hypochaeris maculata</i>	Flekkgrisøre	NT	Tallrik på få lokaliteter
Karplanter	<i>Primula veris</i>	Marianøkleblom	VU	Tallrik på få lokaliteter
Karplanter	<i>Fraxinus excelsior</i>	Ask	EN	Svært vanlig
Karplanter	<i>Ulmus glabra</i>	Alm	EN	Svært vanlig
Lav	<i>Biatoridium monasteriense</i>	Klosterlav	NT	Få forekomster
Lav	<i>Gyalecta truncigena</i>	Trelegglav	EN	To forekomster
Lav	<i>Gyalecta ulmi</i>	Almelav	NT	Mange forekomster
Lav	<i>Sclerophora farinacea</i>	Blådoggnål	VU	Få forekomster
Lav	<i>Sclerophora pallida</i>	Bleikdoggnål	NT	Mange forekomster
Moser	<i>Frullania bolanderi</i>	Pelsblæremose	VU	Én forekomst
Sopper	<i>Auricularia mesenterica</i>	Skrukkeøre	NT	Få forekomster
Sopper	<i>Hymenochaete ulmicola</i>	Almebroddsopp	VU	Tallrik på få lokaliteter
Sopper	<i>Hypoxylon vogesiacum</i>	Almekullsopp	NT	Ganske vanlig
Sopper	<i>Phlebia centrifuga</i>	Rynkeskinn	NT	Én forekomst

Det ble ikke påvist spesielle markboende sopp i løpet av prosjektet. Tidspunktet for mange av undersøkelsene skulle i utgangspunktet være gunstige, men høsten 2021 ga en ustabil soppsesong. Flere lokaliteter huser imidlertid et potensial for blant annet beitemarkssopp, deriblant hagemarka på Rue søndre og Midt-Blika i Seljord, flere lokaliteter i Åsgrend i Tokke, Holm østre i Hjartdal og Kleiva i Skien.

Figur 11: Venstre: Blådoggnål (VU). Høyre: Almebroddsopp (VU). Foto: J.G. Brynjulvsrud

Figur 12: Øverst: Almekullssopp (NT). Nederst: Trelegglav (EN). Foto: J.G. Brynjulvsrud

4 Diskusjon

Resultatene fra dette prosjektet viser stor tetthet av kulturmarkslokaliteter på landskapsnivå i flere av de undersøkte grendene som eksempelvis i Svartdal i Seljord, Nordbygda i Hjartdal og Åsgrend i Tokke. Dette underbygges av høstingsskogsprosjektet fra 2019 (Brynjulvsrud et al. 2020) som viser lignende resultater. Flere av de kartlagte lokalitetene i dette prosjektet er i tillegg nærliggende til lokaliteter som ble kartlagt i det tidligere prosjektet som eksempelvis lokaliteter i Åsgrend i Tokke og Blika-Midtre i Svartdal, Seljord. Det er viktig å fremheve at mange av de kartlagte høstingsskogene står i tilknytning til komplekse og varierte kulturlandskap med mange forskjellige naturtypeverdier. Alle disse er viktige hver for seg, men spesielt viktige hvis de står i sammenheng. Mange kulturmarksarter, særskilt innen artsgruppe insekter, er sterkt knyttet til mosaikkartede kulturlandskap. For eksempel kan en kombinasjon av åpne blomsterrike arealer og gamle styvede trær i nærheten av hverandre være avgjørende for insekter som bruker treet på larvestadiet og engene til matsøk som voksen. Store og komplekse kulturlandskap i god tilstand over en eller flere eiendommer gir også et bedre grunnlag for å ivareta biomangfoldet for fremtiden. Se blant annet *Pollinatorvennlig skjøtsel av slåtte- og beitemark* (Elven og Bjureke 2018).

I mange tilfeller er det utfordrende og avgrense høstingsskoger. Dette gjelder eksempelvis i tilfeller der høstingsskogene opptrer i kantsoner og øyer i hagemark, og ved rydningsrøyser og steingjerder. Flere av lokalitetene i dette prosjektet er følgelig kartlagt som mosaikker da høstingsskogene ofte opptrer i kombinasjon med hagemarker eller naturbeitemarker. I tilfeller med f.eks. gjengrodde høstingsskoger kan det i visse tilfeller være vanskelig å vurdere naturtype. Vurderinger er i slike basert på faglig skjønn med hensyn til påviste biologiske kvaliteter og restaureringspotensial i aktuell lokalitet.

Gamle trær har begrenset levetid, selv om de kan stå lenge. For å opprettholde kontinuitet av gamle trær og styvingstrær inn i framtiden, er det viktig å styve yngre trær (rekrutter) som kan supplere og erstatte de gamle kulturmarkstrærne på sikt. Døde styvingstrær bør få stå og døde tredeler bør få ligge i nærheten av lokaliteten da dette kan være viktige habitater for en rekke krevende arter. Eventuelt kan det etableres en «trekirkegård» på en soleksponert plass i nærheten av trærne. Se *Haustingsskog. Rettleiar for restaurering og skjøtsel* (Garnås et al. 2018) for detaljer om skjøtsel av styvingstrær.

Høstingsskogsprosjektene i 2019 og 2021 har avdekt en rekke kulturlandskapslokaliteter, samtidig ser vi stadig nye lokaliteter av potensiell høy verdi som ikke er kartlagt og kjent for forvaltningen. Det er svært sannsynlig at det fortsatt finnes flere viktige kulturlandskapslokaliteter av både høstingsskog, slåtte- og naturbeitemark i de kommunene vi har undersøkt i dette prosjektet, der Svartdal, Hjartdal og i Flatdal bør trekkes frem. Kunnskapsgrunnlaget virker også mangelfullt innenfor det utvalgte kulturlandskapet i Svartdal og Hjartdal, og bør som følge av sin status prioriteres for systematisk kartlegging fremover.

Figur 13: Tidligere styvede bjørketrær på Bergtun i Seljord. Foto: J.G. Brynjulvsrud

5 Referanser

- Artsdatabanken. 2018a. Fremmedartslista 2018. <https://www.artsdatabanken.no/fremmedartslista2018>
- Artsdatabanken. 2018b. Norsk rødliste for Naturtyper 2018. <https://www.artsdatabanken.no/rodlistefornaturtyper>
- Artsdatabanken. 2021. Norsk rødliste for arter 2021. <https://artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/>
- Brynjuvsrud, J. G., Thylén, A., Olberg, S., et al. 2020. Kartlegging av naturverdier i høstingsskoger i Telemark. BioFokus-rapport 2020-7. Stiftelsen BioFokus. Oslo.
- Direktoratet for Naturforvaltning. 2007. Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13. 2. utgave 2006 (oppdatert 2007). DN-håndbok 13. https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/dirnat2/attachment/54/handbok-13-080408_low.pdf
- Elven, R. og Bjureke, K. 2018. Pollinatorvennlig skjøtsel av slåttemark og naturbeitemark. Naturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. Rapport nr. 77, 80 s.
- Garnås, I. 2014. Kartlegging av lokaliteter med lauvvingstre - Hjartdal-Svartdal-Flatdal 2014. Kulturlandskapssenteret i Telemark.
- Garnås, I. 2016. Skjøtselsplan for styvingstre på Åkre nedre i Hjartdal kommune. Kulturlandskapssenteret i Telemark.
- Garnås, I. 2017a. Skjøtselsplan for styvingstre på To i Tørdal. Kulturlandskapssenteret i Telemark.
- Garnås, I. 2017b. Skjøtselsplan for styvingstre på Åmås Nordre i Drangedal kommune. Kulturlandskapssenteret i Telemark.
- Garnås, I., Hauge, L. og Svalheim, E. 2018. Haustingsskog [revidert] Rettleiar for restaurering og skjøtsel. NIBIO Rapport nr. 150.
- Lovdata. 2015. Forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven. <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2011-05-13-512?q=forskriften%20utvalgte%20naturtyper>
- Miljødirektoratet. 2015. Veileder for kartlegging, verdisetting og forvaltning av naturtyper på land og i ferskvann., s.38.

Vedlegg 1. Naturtypebeskrivelser

Naturtyper – Oversikt

.....

2141 Holm Østre hagemark

Hagemark – Rik hagemark med styvede eller stubbehøstede edellauvtrær

Verdi: A Areal : 17,210 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 24/6-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud, Biofokus, i forbindelse med kartlegging av slåttemarkar på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i slak sørvendt helling på Holm Østre i Hjarptal kommune og omfatter hagemark og høstingsskog. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten ble kartlagt som naturtypen hagemark med utformingen rik hagemark med styvede eller stubbehøstede edellauvtrær (D0513), mens deler av lokaliteten som forekommer på stein-/blokkmark føres til høstingsskog med edellauvtrær (D1801). Hagemark omfattes av den rødlistede naturtypen semi-naturlig eng (VU) iht. gjeldende rødliste for naturtyper. Det er forholdsvis stor variasjon i lokaliteten med hensyn til tørkeutsatthet/drenering. I store deler av lokaliteten er det forholdsvis frodig og urterik vegetasjon, stedvis sigepåvirket, med arter som storklokke, mjødurt, tyrihjelme og hundekjeks. I en del partier er imidlertid marka stein- og blokkdominert og følgelig veldrenert med arter som stankstorkenebb, kratthumbleblom og tveskjeggveronika. Tresjiktet domineres av ask, alm og spisslønn, og det forekommer hassel i mellomsjiktet. I tillegg finnes noe osp og selje.

Artsmangfold: Foruten alm og ask (begge EN) ble blådoggnål (VU) påvist på grov ask. I tillegg ble skrukkeøre (NT), bleikdoggnål (NT) og almelav (NT) påvist på flere trær i hagemarka. Marianøkleblom (VU) forekommer flere steder i lokaliteten. Det er et videre potensial for krevende lav og sopp knyttet til de gamle edelløvtrærne, samt insekter. Hule trær, død ved og rydningsrøyser gir ytterligere potensial som bolområder for insekter. Utover dette er det også et potensial for beitemarkssopp.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten er i bruk som hagemark beitet av sau, men høsting av trærne virker å ha opphørt for en tid tilbake. Det forekommer imidlertid forholdsvis mange grove tidligere styvede asketrær og i mindre grad almetrær i lokaliteten, hvorav trær med omkrets på 2 - 2,5 m er vanlig forekommende. Mange av disse trærne er hule, og det er en del forekomster med død ved, stedvis rikelige forekomster. I tillegg finnes en del unge asketrær, samt spisslønn og alm som kan egne seg som evt. styvingsrekrutter. Lokaliteten fremstår som ugjødset, men det er stedvis noe næringssig. Det er en del oppslag i lokaliteten, men i store deler er dette holdt nede med beiting.

Fremmede arter: Ingen påvist

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et landskap med svært mange kulturlandskapslokaliteter med spesielle kvaliteter. Lokaliteten må sees i sammenheng med tilgrensende engarealer.

Verdivurdering: Hagemark/høstingsskog i sørvendt helling med mange grove og hule edelløvstrær avgrenset mot annen viktig kulturmarkslokalitet. Lokaliteten oppnår høy vekt på

størrelse og nærhet til andre kulturlandskapslokaliteter og del av tradisjonelt gårdslandskap. Lokaliteten oppnår middels til vekt på tilstand som følge av aktivt beite, men gjengroing i partier og opphørt høsting i tresjiktet. Potensial for krevende arter innen flere artsgrupper, samt påviste rødlistede arter vektes og rødlistede arter vurderes til høy vekt. Lokaliteten vurderes som klar svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beite bør fortsette i lokaliteten. En del utvalgte trær kan tilbakeføres til styvingstrær, men dette bør gjøres i samråd med personer med erfaring fra restaurering av styvingstrær. I tillegg forekommer mange trær i lokaliteten som egner seg til nystyving. Det bør utarbeides en skjøtelsesplan for området.

.....

2143 Rue Søndre

Hagemark – Askehage Verdi: A Areal : 25,397 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 12/10-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud, Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskoger på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Lokaliteten er tidligere kartlagt av Stefan Olberg og Arne Laugsand i 2010. Små justeringer er gjort på avgrensning og beskrivelsen er oppdatert. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten i slak sørvestvendt helling på Rue Søndre i Seljord kommune og omfatter hagemark og høstingsskog. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten ble kartlagt som naturtypen hagemark med utformingen askehage (D0506), mens deler av lokaliteten føres til høstingsskog med edellauvtrær (D1801). Hagemark omfattes av den rødlistede naturtypen semi-naturlig eng (VU) iht. gjeldende rødliste for naturtyper. Lokaliteten ble sist befart senhøstes på et ugunstig tidspunkt for registrering av kraplanter, men arter som gjeldkarve, blåklokke, smalkjempe og hårsveve ble notert. Det er en del variasjon i tykkelsen på jordsmonnet, og i partier er det blokkendt terreng. Det er for det meste ask og i mindre grad alm i tresjiktet. I tillegg finnes bl.a. noe hassel, selje, spisslønn, og noe gran og furu i søndre deler av lokaliteten.

Artsmangfold: Foruten alm og ask (begge EN) ble blådoggnål (VU) påvist på flere grove asketrær. I tillegg ble skrukkeøre (NT), bleikdoggnål (NT) og almelav (NT) påvist på flere trær i hagemarka. Det er et videre potensial for krevende lav og sopp knyttet til de gamle edelløvtrærne, samt insekter. Hule trær, død ved og rydningsrøyser gir ytterligere potensial som bolområder for insekter. Utover dette er det også et potensial for beitemarkssopp. Lokaliteten bør undersøkes for møkkbillefauna.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten er i bruk som hagemark beitet av små- og storfe og mange styvingstrær er i aktiv hevd. Mange av styvingstrærne er grove og trær med stammeomkretser på over 200 cm er vanlig forekommende. Mange av disse trærne er i tillegg hule. Deler av hagemarka er ryddet for bl.a. bartrær og oppslag i nyere tid, og mange styvingstrær er restaurert. Det er imidlertid partier nordvest for våningshuset med mye løvoppslag, og helt sør i lokaliteten er rester av gammel høstingsskog i gjengrodd barskog.

Fremmede arter: Ingen påvist

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et landskap med svært mange kulturlandskapslokaliteter med spesielle kvaliteter.

Verdivurdering: Hagemark/høstingsskog i sørvestvendt helling med mange grove og hule edelløvstrær i aktiv hevd med styving. Lokaliteten oppnår høy vekt på størrelse og nærhet til andre kulturlandskapslokaliteter og del av tradisjonelt gårdslandskap. Lokaliteten oppnår i tillegg høy til middels vekt på tilstand da beitemarka er i hevd, og mange av trærne styves, men enkelte små partier med løvoppslag og bartrær teller negativt. Potensial for krevende arter

innen flere artsgrupper, samt påviste rødlistede arter vektes og rødlistede arter vurderes til høy vekt. Lokaliteten vurderes som klar svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Skjøtsel bør fortsettes i henhold til skjøtselsplan fra 2014. Det bør prioriteres å rydde i løvoppslag og kratt rundt styvingstrærne nordvest for våningshuset. I sørøstre del av lokaliteten er et område som er inkludert i naturtypeavgrensningen med gamle styvingstrær i gjengrodd barskog. Dette området bør inkluderes ved revisjon av skjøtselsplan.

.....

2144 Rue Søndre S

Høstingsskog – Høstingsskog med ask Verdi: **C** Areal : 1,162 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 12/10-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud, Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskoger på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten i slak sørvestvendt helling sør for Rue Søndre i Seljord kommune og omfatter rester av gammel høstingsskog. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som høstingsskog med utformingen høstingsskog med ask (D1807) og omfatter rester av gammel høstingsskog. Lokaliteten ligger på blokkleendt mark ved et lite bekkedrag, og i tillegg til alm og ask forekommer hassel, gråor, spisslønn og gran.

Artsmangfold: Foruten alm og ask (begge EN) er bleidognål påvist på ask i lokaliteten. Det er et videre potensial for krevende lav og sopp knyttet til de gamle edelløvtrærne, samt insekter.

Bruk tilstand og påvirkning: Liten lokalitet med rester av høstingsskog nedenfor veien, som per i dag ikke er i hevd og temmelig gjengrodd. Det er flere tidligere styvede trær i lokaliteten, men på flere av disse er ikke etterveksten spesielt grov, og flere vurderes å kunne restaureres. I tillegg forekommer flere unge asketrær som egner seg til nystyving.

Fremmede arter: Ingen påvist

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et landskap med svært mange kulturlandskapslokaliteter med spesielle kvaliteter.

Verdivurdering: Liten lokalitet med rester av høstingsskog som per i dag ikke er i hevd og temmelig gjengrodd. Lokaliteten oppnår høy vekt på nærhet til andre kulturlandskapslokaliteter og del av tradisjonelt gårdslandskap. Videre oppnår lokaliteten terskelverdi på rødlistede arter, tilstand og størrelse. Lokaliteten vurderes samlet som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør åpnes og det bør velges kandidater til restaurering som styvingstrær. I tillegg bør det velges ut unge aske- og almetrær som kan nystyves. Styving bør gjøres i samråd med personer med styvingserfaring.

.....

2145 Nordre Åmås

Høstingsskog – Rik høstingsskog med styva edellauvtrær Verdi: **A** Areal : 5,558 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 13/10-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud, Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskog på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014. Lokaliteten omfatter to polygoner med høstingsskog.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten i hovedsak i blokkleendt terreng på Nordre Åmås i Drangedal kommune og omfatter høstingsskog. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten ble kartlagt som naturtypen høstingsskog med utformingen rik høstingsskog med styva edellauvtrær (D1812). Det er i all hovedsak alm som er styvet i lokaliteten, men i lokaliteten vokser også noe selje, osp, spisslønn og i liten grad gran. Vegetasjonen er i hovedsak intermediær og arter som markjordbær, teiebær, kransmynte og kranskonvall ble notert. I de søndre delene av lokaliteten dominerer blokkleendt terreng, mens i nordøst er det noe tykkere jordsmonn.

Artsmangfold: Foruten alm og ask (begge EN) ble blådoggnål (VU) og almebroddsopp (VU) påvist på flere grove styvingstrær. I tillegg ble almekullsopp (NT), bleikdoggnål (NT) og almelav (NT) påvist på flere trær i høstingsskogen. Det er et videre potensial for krevende lav og sopp knyttet til de gamle edelløvtrærne, samt insekter. Hule trær, død ved og blokkmark gir ytterligere potensial som bolområder for insekter.

Bruk tilstand og påvirkning: Det er et stort antall grove til svært grove tidligere styvede, og trær som er i hevd i lokaliteten. Alm med stammeomkrets på over 200 cm er vanlig forekommende, men det forekommer også en god del trær med stammeomkrets over 300 cm. Mange av trærne er hule, og vedmold forekommer i flere. Lokaliteten er i restaureringsfase og i partier er det gjenopptatt styving på mange trær, løvoppslag er fjernet og det er åpent rundt trærne. I andre partier er restaurering påbegynt, mens i skrentene i sørvest er det så langt ikke satt i gang tiltak. Av de trærne hvor styving er gjenopptatt virker restaureringen å ha vært vellykket og de aller fleste trærne er vitale.

Fremmede arter: Ingen påvist

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et landskap med spredte kulturlandskapslokaliteter. Lokaliteten bør sees i sammenheng med tilgrensende engarealer.

Verdivurdering: Gammel høstingsskog i restaureringsfase, dels på blokkdominert mark med mange grove til svært grove almetrær. Lokaliteten oppnår høy vekt på størrelse og rødlistede arter. Lokaliteten oppnår i tillegg høy vekt på alle parametere som omfatter treegenskaper (død ved, størrelse, hulrom etc.). Lokaliteten er i restaureringsfase og tilstand vurderes til middels vekt. Samlet vurderes lokaliteten som klar svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Skjøtsel bør fortsette i henhold til skjøtselsplan fra 2017. Mange av trærne i høstingsskogen er gamle og det bør fokuseres på nystyving av noen trær for å sikre framtidig kontinuitet.

.....

2147 Åmås

Erstatningsbiotoper på tresatt mark – Allé Verdi: A Areal : 4,104 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 13/10-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud, Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskog på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten langs gårdsvei på Åmås i Drangedal kommune og omfatter en allé. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen erstatningsbiotoper på tresatt mark med utformingen allé (D1303). Lokaliteten omfatter 13 grove løvtrær hvorav de fleste er alm og ask, men det forekommer også noen osp og spisslønn. De fleste trærne står mellom gårdsvei og jorde.

Artsmangfold: Foruten alm og ask (begge EN) ble almebroddsopp (VU) påvist på flere grove trær. I tillegg ble bleikdoggnål (NT) og almelav (NT) påvist på flere trær i alléen. Det er et videre potensial for krevende lav og sopp knyttet til de gamle edelløvtrærne, samt insekter.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten omfatter 13 mer eller mindre grove løvtrær hvorav de fleste aske- og almetrærne er tidligere styvet. De fleste trærne har stammeomkrets på over 200 cm, og flere alm og ask har stammeomkretser over 300 cm. I tillegg er flere av trærne hule. Trærne står lysåpent til, men stedvis er det løvoppslag.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et landskap med spredte kulturlandskapslokaliteter.

Verdivurdering: En allé langs gårdsvei med grove løvtrær hvorav flere er tidligere styvet. Lokaliteten oppnår høy vekt på størrelse, variasjon, og middels vekt rødlistede arter som følge av påvist almebroddsopp (VU) og to nær truede arter. Lokaliteten vurderes å være i nedre sjiktet av svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Løvoppslag bør fjernes for å sikre solinnstråling til stammene. Evt. kan kandidater velges ut til restaurering som styvingstrær. Dette bør gjøres i samråd med personer med erfaring fra restaurering av styvingstrær.

.....

2148 To allé

Erstatningsbiotoper på tresatt mark – Allé Verdi: **B** Areal : 0,772 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 13/10-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud, Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskog på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger langs gårdsvei på To i Tørdal i Drangedal kommune og omfatter en allé. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og metasandstein, skifer, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen erstatningsbiotoper på tresatt mark med utformingen allé (D1303). Lokaliteten omfatter 5 styvede alm og 5 ustyvede trær fordelt på lind, spisslønn og alm. Trærne står mellom gårdsvei og jorde.

Artsmangfold: Foruten alm (EN) ble almebroddsopp (VU) påvist i lokaliteten. I tillegg ble bleikdoggnål (NT) og almelav (NT) påvist på flere trær i alléen. Det er et videre potensial for krevende lav og sopp knyttet til de gamle edelløvtrærne, samt insekter.

Bruk tilstand og påvirkning: I lokaliteten er per i dag 5 styvingstrær i hevd, med diametere fra 25 cm til 70 cm. Alle trærne er vitale og står lysåpent til uten løvoppslag. Noen av trærne har imidlertid skader ved basis, muligens som følge av snømåking e.l.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et landskap med spredte kulturlandskapslokaliteter.

Verdivurdering: En allé mellom gårdsvei og jorde hvorav fem trær skjøttes som styvingstrær. Lokaliteten oppnår middels vekt på størrelse og rødlistede arter, og svak middels på variasjon. Noen av trærne har skader ved basis, mulig som følge av påkjørsel og tilstand vurderes følgelig til middels. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Skjøtsel bør fortsette i henhold til skjøtselsplan fra 2017. Det bør fokuseres på nystyving av noen trær for å sikre framtidig kontinuitet. Forsiktighet bør utvises ved snømåking og lignende langs veien.

.....

2149 To høstingsskog V

Høstingsskog – Høstingsskog med edellauvtrær Verdi: B Areal : 0,825 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 13/10-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud, Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskog på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger langs jordekant på To i Tørdal i Drangedal kommune og omfatter en høstingsskog på blokkendt terreng. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og metasandstein, skifer, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen høstingsskog med utformingen høstingsskog med edellauvtrær (D1801). Alm dominerer i tresjiktet men det forekommer også bl.a. eik, og hassel i mellomsjiktet. Blokkendt terreng dominerer, vegetasjonen er intermediær og arter som skogfiol, legeveronika, kransmynte og kratthumbleblom ble notert.

Artsmangfold: Foruten alm (EN) ble almebroddsopp (VU) påvist i lokaliteten. I tillegg ble bleikdoggnål (NT) og almelav (NT) påvist på flere trær i alléen. Det er et videre potensial for krevende lav og sopp knyttet til de gamle edelløvtrærne, samt insekter.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten er i restaureringsfase og i øvre deler er det per i dag forholdsvis åpent, dog stedvis med en del løvoppslag. I lokaliteten er en del almetrær restaurert til styvingstrær, men en eller to av disse trærne er muligens styvet for hardt og er i dårlig tilstand. Noen av trærne er grove og flere er hule med vedmold.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et landskap med spredte kulturlandskapslokaliteter.

Verdivurdering: Gammel høstingsskog i restaureringsfase, dels på blokkdominert mark ved kanten av jorde. Lokaliteten er under terskelverdi på størrelse, men må sees i sammenheng med tilsvarende lokaliteter på gården. Lokaliteten oppnår ellers middels vekt på rødlistede arter og svak middels vekt på tilstand. På treegenskaper oppnår lokaliteten høy vekt på hulrom og vedmold, og sterk middels vekt på sprekkebark og rødlistede arter. Lokaliteten vurderes samlet å være i nedre sjiktet av viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Skjøtsel bør fortsette i henhold til skjøtselsplan fra 2017. Det bør fokuseres på nystyving av noen trær for å sikre framtidig kontinuitet. Trær som bærer preg av for hard styving bør få hvile.

.....

2150 To høstingsskog Ø

Høstingsskog – Rik høstingsskog med styva edellauvtrær Verdi: B Areal : 1,247 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 13/10-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud, Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskog på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i skog ovenfor gårdsvei på To i Tørdal i Drangedal kommune og omfatter en høstingsskog på blokkendt terreng. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og metasandstein, skifer, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen høstingsskog med utformingen høstingsskog med edellauvtrær (D1801). Alm og ask dominerer

i tresjiktet men det forekommer også gran og hassel i mellomsjiktet. Blokkleendt terreng dominerer, vegetasjonen er rik og arter som myske, fingerstarr, blåveis, krattfiol og kalkraggmose ble notert.

Artsmangfold: Foruten alm (EN) ble almebroddsopp (VU) påvist i lokaliteten. I tillegg ble bleikdoggnål (NT) og almelav (NT) påvist på flere trær i alléen. Det er et videre potensial for krevende lav og sopp knyttet til de gamle edelløvtrærne, samt insekter.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten er brakklagt og gjengrodd, men noe gran er tatt ut i senere tid. Flere av trærne er grove, over 200 cm, og flere er hule med vedmold. Det er en del forekomster med død ved i lokaliteten. Etterveksten på de tidligere styvede trærne er av noe varierende tykkelse, men flere trær vurderes å ha restaureringspotensial. I tillegg forekommer en del unge trær av ask og alm i lokaliteten.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et landskap med spredte kulturlandskapslokaliteter.

Verdivurdering: Gammel høstingsskog uten hevd, men noe gran er tatt ut i nyere tid. Lokaliteten er over terskelverdi på størrelse og oppnår middels vekt på rødlistede arter og svak middels vekt på tilstand. På treegenskaper oppnår lokaliteten høy vekt på hulrom og vedmold, og sterk middels vekt på sprekkebark og rødlistede arter. Lokaliteten må sees i sammenheng med tilsvarende lokaliteter på gården. Samlet vurderes lokaliteten til viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Området er kraftig gjengrodd og det er varierende ettervekst på styvingstrærne. Lokaliteten bør åpnes og ryddes for å sikre solinnstråling til trærne, og utvalgte trær bør restaureres i tillegg til nystyving av unge aske- og almetrær. Det bør lages en skjøtselsplan for lokaliteten.

.....

2151 To eik 1

Store gamle trær – Eik Verdi: **B** Areal : 0,113 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 13/10-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud, Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskog på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger langs jordekant på To i Tørdal i Drangedal kommune og omfatter en eik i utkanten av høstingsskog på blokkleendt terreng. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og metasandstein, skifer, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær - eik (D1207). Lokaliteten omfattes av Forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter er påvist. Potensialet for krevende arter øker ettersom eika blir eldre og utvikler hulheter, døde veddeler, grov sprekkebark m.m.

Bruk tilstand og påvirkning: En eik med stammeomkrets på ca. 280 cm og forholdsvis smal krone står mellom høstingsskog og jorde. Det er råtedannelse høyt opp i treet og eika er hul. I krona er det en del døde greiner. Det er lite påvekst av mose og lav og sprekkebarken er på 1,5-3 cm. Eika er vital. Området rundt eika er grodd igjen med løvoppslag.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et landskap med spredte kulturlandskapslokaliteter.

Verdivurdering: En hul eik med stammeomkrets på ca. 280 cm og forholdsvis smal krone med en del død ved. Eika vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør åpnes opp og ryddes rundt eika for å sikre solinnstråling. Eika bør ikke beskjæres unødvendig.

.....

2152 To eik 2

Store gamle trær – Eik Verdi: C Areal : 0,093 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 13/10-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud, Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskog på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på kolle ovenfor gårdsvei på To i Tørdal i Drangedal kommune og omfatter en eik. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og metasandstein, skifer, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær - eik (D1207). Lokaliteten omfattes av Forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter er påvist. Potensialet for krevende arter øker ettersom eika blir eldre og utvikler hulheter, døde veddeler, grov sprekkebark m.m.

Bruk tilstand og påvirkning: En eik med stammeomkrets på ca. 200 cm og middels vid krone står på kolle i skogkant. I krona er det noen døde greiner. Det er en del påvekst av mose og lite lav, og sprekkebarken er på 1-2,5 cm. Eika er vital. Eika er mer eller mindre fristilt i skogkant med unntak av død gran i krona som bør fjernes.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et landskap med spredte kulturlandskapslokaliteter.

Verdivurdering: En eik med stammeomkrets på ca. 200 cm og middels vid krone med noen døde greiner. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør holdes åpent rundt eika for å sikre solinnstråling. Gran i krona bør fjernes. Eika bør ikke beskjæres unødvendig.

.....

2153 To eik 3

Store gamle trær – Eik Verdi: B Areal : 0,172 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 13/10-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud, Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskog på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i skog ca. 20 m ovenfor skogsvei på To i Tørdal i Drangedal kommune og omfatter en eik. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og metasandstein, skifer, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær - eik (D1207). Lokaliteten omfattes av Forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter er påvist. Potensialet for krevende arter øker ettersom eika blir eldre og utvikler hulheter, døde veddeler, grov sprekkebark m.m.

Bruk tilstand og påvirkning: En høyreist eik med stammeomkrets på ca. 300 cm og middels vid krone står i skog. I krona er det noen døde greiner. Det er en del påvekst av mose og lite lav, og sprekkebarken er tydelig (1,5-3,5 cm). Eika er vital. Eika er delvis utskygget i skog.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et landskap med spredte kulturlandskapslokaliteter.

Verdivurdering: En høyreist eik med stammeomkrets på ca. 300 cm og middels vid krone med noen døde greiner står i skog. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør åpnes opp og ryddes rundt eika for å sikre solinnstråling. Eika bør ikke beskjæres unødvendig.

.....

2154 To eik 4

Store gamle trær – Eik Verdi: **B** Areal : daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 13/10-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud, Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskog på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i skogkant ved jorde/traktorvei på To i Tørdal i Drangedal kommune og omfatter en eik. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær - eik (D1207). Lokaliteten omfattes av Forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter er påvist. Potensialet for krevende arter øker ettersom eika blir eldre og utvikler hulheter, døde veddeler, grov sprekkebark m.m.

Bruk tilstand og påvirkning: En høyreist eik med stammeomkrets på ca. 280 cm og middels vid krone står i skogkant mot jorde/traktorvei. I krona er det en del døde greiner, og tilsvarende på bakken. Det er en del påvekst av mose og lite lav, og sprekkebarken er tydelig (1,5-3 cm). Eika er vital. Eika er temmelig fristilt, men det er noe oppslag av hassel.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et landskap med spredte kulturlandskapslokaliteter.

Verdivurdering: En høyreist eik med stammeomkrets på ca. 280 cm og middels vid krone med en del død ved i krona og på bakken. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør ryddes rundt eika for å sikre solinnstråling. Eika bør ikke beskjæres unødvendig.

.....

2155 To eik 5

Store gamle trær – Eik Verdi: **C** Areal : 0,138 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 13/10-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud, Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskog på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i skogkant ved jorde/traktorvei på To i Tørdal i Drangedal kommune og omfatter en eik. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær - eik (D1207). Lokaliteten omfattes av Forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter er påvist. Potensialet for krevende arter øker ettersom eika blir eldre og utvikler hulheter, døde veddeler, grov sprekkebark m.m.

Bruk tilstand og påvirkning: En høyreist eik med stammeomkrets på ca. 210 cm og middels vid krone står i skogkant mot jorde/traktorvei. I krona er det noe sped død ved, og tilsvarende på bakken. Det er en del påvekst av mose og lite lav, og sprekkebarken er lite utviklet (1-2 cm). Eika er vital. Eika er delvis utskygget i nedre deler av oppslag av hassel.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et landskap med spredte kulturlandskapslokaliteter.

Verdivurdering: En høyreist eik med stammeomkrets på ca. 210 cm og middels vid krone står i skogkant mot jorde/traktorvei. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør ryddes rundt eika for å sikre solinnstråling. Eika bør ikke beskjæres unødvendig.

.....

2156 Åkre nedre høstingsskog

Høstingsskog – Høstingsskog med edellauvtrær Verdi: **A** Areal : 10,338 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 15/10-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud, Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskog på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014. Lokaliteten er i et område som er fragmentert som følge av pågående gjengroing over tid, og av hensyn til presisjon er lokaliteten fordelt over 5 avgrensede polygoner med tilsvarende økologi.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er fordelt i sørvendte skog og beiteområder på Åkre nedre i Hjørtedalen kommune og omfatter høstingsskog og hagemark. Et større område er avgrenset som naturtype nord for våningshuset, og i tillegg er det avgrenset 4 tilsvarende små polygoner med høstingsskog øst for dette. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene av morenemateriale. Store deler av området fremstår imidlertid som baserikt, muligens som følge av kalkrike løsmasser i morenematerialet.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen høstingsskog med utformingen høstingsskog med edellauvtrær (D1801), men det inngår også arealer med rik hagemark med styvede eller stubbehøstede edellauvtrær (D0513) først og fremst i sørvestre deler. Hagemark omfattes av den rødlistede naturtypen semi-naturlig eng (VU) iht. gjeldende rødliste for naturtyper. Vegetasjonen veksler i hovedsak mellom intermediær og svakt kalkrik. I sørvestre deler omfatter lokaliteten hagemark med styvede almetrær, beitet av sau. I disse områdene forekommer arter som engknoppurt, bergmynte, engsoleie, kransmynte og firkantperikum. Øvrige deler beites og av sau men har skogpreg, og feltsjiktet omfatter i større grad skog- og skogkantarter som myske, stankstorkenebb, fingerstarr og skogsvinerot. Store deler av disse områdene er i blokkendt terreng og røys. I tresjiktet er det mye alm, noe ask, i tillegg til boreale løvtrær og stedvis mye gran.

Artsmangfold: Foruten alm og ask (begge EN) ble trelegglav (EN) påvist på to grove almetrær si sørvestre deler av lokaliteten. Almebroddsopp (VU), bleikdoggnål (NT), almehav (NT), almekullsopp (NT) og klosterlav (NT) ble påvist flere steder i lokaliteten. Det er et videre potensial for krevende lav og sopp knyttet til de gamle edelløvtrærne, samt insekter knyttet til hulheter, død ved og urterike sørvendte arealer. Videre er det potensial for beitemarkssopp særskilt i søndre deler hvor det er mest aktivt beite.

Bruk tilstand og påvirkning: Området inngår i all hovedsak i sauebeite, men beitetrykket er ujevnt fordelt med tyngdepunkt i sørvestre deler. Store deler av området er i restaureringsfase som høstingsskog og mange almetrær, og et fåtall asketrær er i hevd som styvingstrær i dag.

Av disse er en god del av trærne svært gamle styvingstrær hvorav mange er hule, men også en del unge trær er nystyvet i senere år. Store deler av området er imidlertid grodd igjen med granskog og tildels borealt løv, stedvis tett. Den største konsentrasjonen med styvingstrær er avgrenset i vestre deler, og i tillegg forekommer 4 små spredte arealer i øst med styvingstrær og/eller styvingsrekrutter på i hovedsak blokkleendt terreng og røys.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et landskap med svært mange kulturlandskapslokaliteter med spesielle kvaliteter.

Verdivurdering: Lokalitet med høstingsskog og en del hagemark i et større historisk aktivt drevet område fordelt på flere avgrensede polygoner. Lokaliteten oppnår høy vekt på størrelse, rødlistede arter, og del av tradisjonelt gårdslandskap og nærhet til andre viktige kulturmarkslokaliteter. Lokaliteten oppnår svak middels vekt på tilstand som følge av fortsatt gjengrodd partier med bl.a. mye gran. Lokaliteten oppnår høy vekt på alle parametere som vedrører treegenskaper. Samlet vurderes lokaliteten som svært viktig (A-verdi). Med riktig skjøtsel kan større tilgrensende områder innlemmes i naturtypelokaliteten på sikt.

Skjøtsel og hensyn: Skjøtsel bør videreføres i henhold til skjøtelsesplan fra 2016. Det bør prioriteres å fjerne gran, gjerne i kombinasjon med beite for å begrense ettervekst, i områder med kvaliteter knyttet til styvingstrær.

.....

2157 Åkre nedre høstingsskog S

Høstingsskog – Rik høstingsskog med styva edellauvtrær Verdi: A Areal : 2,102 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 15/10-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud, Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskog på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i skogområder i sørvendt bekkedal sørøst for våningshuset på Åkre nedre i Hjartholm kommune og omfatter gammel høstingsskog. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene av morenemateriale. Store deler av området fremstår imidlertid som baserikt, muligens som følge av kalkrike løsmasser i morenematerialet.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen høstingsskog med utformingen rik høstingsskog med styva edellauvtrær (D1812). Blokkleendt terreng dominerer store deler, og vegetasjonen er rik, og frisk i partier. Arter som trollbær, blåveis, skogsvinerot, myske og vendelrot ble notert. Alm er det dominerende treslaget, og i tillegg forekommer gran i noe grad, og hassel i mellomsjiktet.

Artsmangfold: Foruten alm og ask (begge EN) ble almebroddsopp (VU), bleikdoggnål (NT), almelav (NT) og almekullsopp (NT) påvist flere steder i lokaliteten. I tillegg ble klosterlav (NT) notert. Det er et videre potensial for krevende lav og sopp knyttet til de gamle edelløvtrærne, samt insekter knyttet til hulheter og død ved.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området omfatter gammel høstingsskog med alm, og mange gamle og grove tidligere styvede alm forekommer i lokaliteten, hvorav flere er styvey som kandelabere. Ingen av trærne er i hevd per i dag, det er i varierende grad grov ettervekst, og lokaliteten forøvrig er i sein gjenvekstsuksesjon. Mange av trærne har i seg selv høy biologisk verdi med strukturelementer som hulheter, vedmold, døde veddeler og grov sprekkebark. Utover de gamle trærne forekommer mange yngre almetrær av små dimensjoner som egner seg til nystyving. Det er stedvis store mengder avfall i lokaliteten.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et landskap med svært mange kulturlandskapslokaliteter med spesielle kvaliteter.

Verdivurdering: Lokalitet med gammel gjengrodd høstingsskog med mange grove almetrær i sørvendt bekkedal. Lokaliteten oppnår høy vekt på størrelse, rødlistede arter, og del av tradisjonelt gårdslandskap og nærhet til andre viktige kulturmarkslokaliteter. Lokaliteten oppnår lav vekt på tilstand som følge av lang tids gjengroing. Lokaliteten oppnår imidlertid høy vekt på alle parametere som vedrører treegenskaper, og vurderes samlet som svært viktig (A-verdi). Med riktig skjøtsel kan de biologiske verdiene bli ivarettatt over et langt tidsperspektiv.

Skjøtsel og hensyn: Skjøtsel bør videreføres i henhold til skjøtselsplan fra 2016. Det bør prioriteres å åpne opp rundt styvingstrærne, og fjerne gran. Lokaliteten bør ryddes for avfall.

.....

2158 Åkre nedre ask

Store gamle trær – Ask Verdi: **B** Areal : daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 15/10-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud, Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskog på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i kant mot beitemark sørøst for våningshuset på Åkre nedre i Hjartdal kommune og omfatter en ask. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær - ask (D1209) og omfatter en styvet ask.

Artsmangfold: Bleikdoggnål (NT) ble påvist på stammen. Det er et videre potensial for krevende lav og sopp knyttet til gamle edelløvtrær, samt insekter knyttet til hullheter.

Bruk tilstand og påvirkning: En styvet ask i hevd med stammeomkrets på ca. 250 cm står fristilt mot beitemark. Sprekkebarken er forholdsvis tydelig (1-2,5 cm). Stammesylindren er gjennomgående hul. Treet er vitalt.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et landskap med svært mange kulturlandskapslokaliteter med spesielle kvaliteter.

Verdivurdering: En hul styvet ask i hevd med stammeomkrets på ca. 250 cm står fristilt mot beitemark. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Treet bør fortsatt skjottes med styving, og det bør holdes åpent rundt treet for å sikre solinnstråling.

.....

2159 Åkre nedre alm

Store gamle trær – Alm Verdi: **B** Areal : 0,052 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 15/10-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud, Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskog på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i skog øst for beitemark på Åkre nedre i Hjartdal kommune og omfatter en alm. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær - alm (D1208) og omfatter en tidligere styvet alm.

Artsmangfold: Almebroddsopp (VU), almelav (NT) og almekullsopp (NT) ble påvist på treet. Det er et videre potensial for krevende lav og sopp knyttet til gamle edelløvtrær, samt insekter knyttet til hulheter.

Bruk tilstand og påvirkning: En tidligere styvet alm i delt i to ved basis med stammeomkretser på ca. 170 og 60 cm står i skog. Etterveksten etter styving er forholdsvis grov (20-25 cm). Sprekkebarken er grov og det er hulrom i treet. Treet er vitalt.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et landskap med svært mange kulturlandskapslokaliteter med spesielle kvaliteter.

Verdivurdering: En hul tidligere styvet ask med tre påviste rødlistede arter står i skog. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør åpnes opp rundt treet for å sikre solinnstråling, og styving bør gjenopptas. Lokaliteten er del av skjøtelsesplan fra 2016.

.....

2160 Midt-Blika

Hagemark – Rik hagemark med styvede eller stubbehøstede edellauvtrær

Verdi: A Areal : 43,337 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 7/6-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud og Alexander Nilsson, begge Biofokus, og igjen 12/10-2021 av Brynjulvsrud i forbindelse med kartlegging av høstingsskog på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter sørvendte arealer på Midt-Blika og Blika nordre i Svartdal i Seljord kommune. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen hagemark med utformingen rik hagemark med styvede eller stubbehøstede lauvtrær (D0513), men det inngår også høstingsskog med utformingen rik høstingsskog med styva edellauvtrær (D1812) i hovedsak i blokkendt terreng. En del av de åpne flatene kan føres til naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk eller tørr, middels baserik en beitet (D0407). Hagemark og naturbeitemark omfattes av den rødlistede naturtypen semi-naturlig eng (VU) iht. gjeldende rødliste for naturtyper. Intermediær og svakt kalkrik vegetasjon dominerer i området, men det fore kommer også rike partier, særskilt i grunnlendte arealer. Det er forholdsvis stor variasjon i tykkelse på jordsmonnet fra grunnlendte partier og knauser, en del blokkendt terreng i liene, til mer frisk, og stedvis næringsrike sig i slake hellinger. I mer eller mindre grunnlendte partier er arter som bitterbergknapp, hvitbergknapp, smørbukk, hårsveve, blåfjær smalkjempe, fjellrapp og sølvmyr notert. Utover dette ble bl.a. rødknapp, engknoppurt, skogfiol, engtjæreblom, prestekrage, kransmynte og markjordbær notert. I tresjiktet er det mye alm, en del osp, og i tillegg bjørk, noen få eik, ask, spisslønn, samt hassel i mellomsjiktet.

Artsmangfold: I beitemarkene er søstermarihand (VU) og flekkgrisøre (NT) påvist flere steder. I tillegg til alm og ask (begge EN) er klosterlav, (NT), almelav (NT), almekullsopp (NT) og bleikdoggnål (NT) påvist på alm. I tillegg kan hasselkjuke på hassel nevnes. Det er et videre potensial for krevende lav og sopp knyttet til de gamle edelløvtrærne, samt insekter knyttet til trærne og urterike sørvendte engarealer. I tillegg er det potensial for beitemarkssopp og kulturgagnede kar- og karsporeplanter i engarealene.

Bruk tilstand og påvirkning: I området forekommer en god del gamle, grove, samt noen hule styvingstrær, i hovedsak alm, hvorav flere per i dag er i aktiv hevd. En del tidligere styvede trær forekommer også i gjengrodde arealer, men en del av disse områdene er under restaurering og rydding er igangsatt. I tillegg er også noen unge trær nystyvet. Lokaliteten blir i dag brukt som

beiteområde for små- og storfe. Store deler av beiteområdet er tidligere overflatedyrket, og små arealer har også vært fulldyrket, men artsinventaret vitner om lite gjødselpreg per i dag. Næringsrike partier forekommer imidlertid innenfor avgrenset naturtype, men det skyldes trolig også dels naturlig næringssig i liene.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et landskap med mange nærliggende kulturlandskapslokaliteter med spesielle kvaliteter.

Verdivurdering: Stor lokalitet med hagemark, høstingsskog og naturbeite i aktivt bruk som beite, med restaurering igangsatt på gamle styvingstrær. Lokaliteten oppnår høy vekt på størrelse, forekomst av store gamle trær, og på del av tradisjonelt gårdslandskap og nærhet til andre viktige kulturmarkslokaliteter. Videre oppnås middels vekt på rødlistede arter i feltsjiktet, og sterk middels vekt på antall engarter. Lokaliteten oppfyller også høy vekt på treegenskaper, bl.a. rødlistede arter og sprekkebark. Unge trær i hevd som styvingstrær teller positivt med hensyn til kontinuitet. Samlet vurderes lokaliteten som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beite bør fortsettes og det bør ikke gjødsles på beitemarkene. Tilleggsforing bør unngås, evt. holdes på et minimum. Partier med høstingsskog bør skjøttes i henhold til skjøtselsplan fra 2018.

.....

2161 Bleka nordre ask

Store gamle trær – Ask Verdi: C Areal : 0,154 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 12/10-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud, Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskog på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på plen ved kant mot beitemark på Bleka nordre i Seljord kommune og omfatter en ask. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær - ask (D1209) og omfatter en ask.

Artsmangfold: Bleikdoggnål (NT) ble påvist på stammen. Det er et videre potensial for krevende lav og sopp knyttet til gamle edelløvtrær. Ettersom treet blir eldre og utvikler kvaliteter som hulheter og døde veddeler øker potensialet for krevende arter.

Bruk tilstand og påvirkning: En ask med stammeomkrets på ca. 270 cm og middels vid krone står fristilt på plen ved beitemark. Det er lite påvekst av mose og lav på stammen, og sprekkebarken er moderat tydelig (1,5-2 cm). Treet er beskåret et stykke opp på stammen. Treet er vitalt.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et landskap med svært mange kulturlandskapslokaliteter med spesielle kvaliteter.

Verdivurdering: En ask med stammeomkrets på ca. 270 cm og middels vid krone står fristilt på plen ved beitemark. Bleikdoggnål (NT) vokser på stammen. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør fortsatt holdes åpent rundt treet for å sikre solinnstråling, og treet bør ikke beskjæres unødvendig da dette kan forkorte treet livsløp.

.....

2162 Kleiva Ø

Hagemark – Askehage Verdi: **A** Areal : 17,461 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 28/4-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud, Biofokus, og igjen 16/6-2021 i forbindelse med kartlegging av høstingsskog på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Lokaliteten er tidligere registrert av Sigve Reiso i 2010 og før det av Arne Heggland i 2004. Avgrensningene er justert og beskrivelse og verdivurdering er oppdatert. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en sørvendt skogsli øst for Kleiva gårdene, ca 3 km nordøst for Børsesjø i Skien kommune. Arealet ligger på basaltgrunn med varierende dekke av forvittringsmateriale, i partier i blokkendt terreng.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen hagemark med utformingen askehage (D0506), men det forekommer også partier i skråningene som kan føres til høstingsskog med utformingen rik høstingsskog med styva edellauvtrær (D1812). Hagemark omfattes av den rødlistede naturtypen semi-naturlig eng (VU) iht. gjeldende rødliste for naturtyper. I engpartiene i hagemarka er det en del variasjon i tykkelse av jordsmonn fra relativt friske partier til tørkeutsatte partier ved knauser og blokkendte partier. Intermediær og svak kalkrik vegetasjon dominerer og en blanding med skogkant- og kulturmarksarter som vårkål, markjordbær, gulflatbelg, skogfiol, stemorsblom, prestekrage, fagerklokke, rødknapp og prikkperikum ble notert.

Artsmangfold: I tillegg til ask og alm (begge EN) ble marianøkleblom (VU) påvist med store forekomster flere steder i engarealene. Bleikdoggnål (NT) ble påvist på ask. Kystdoggnål (NT) er tidligere påvist på ask i lokaliteten. Det er et videre potensial for krevende lav og sopp knyttet til de gamle edelløvtrærne, samt insekter. Hule trær, død ved og blokk- og røysmark gir ytterligere potensial som bolområder for insekter. Utover dette er det også et potensial for beitemarkssopp.

Bruk tilstand og påvirkning: Det meste av avgrenset lokalitet er i dag i aktivt beite, dels i restaureringsfase, med bl.a. krattrydding, tynning, samt tilbakeskjæring av gamle styvingstrær. I tillegg er også flere unge asketrær nystyvet, noe som er med på å sikre kontinuitet. Flere av de gamle styvingstrærne er hule, og det er forholdsvis mange grove asketrær i området. I nordre og østre deler forekommer områder som fortsatt er preget av gjengroing, dels på blokkmark og røys. Engarealene fremstår som ugjødde, men det er noe næringssig i visse partier.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Det er flere verdifulle kulturlandskaps- og skoglokaliteter i nærområdet. Lokaliteten er del av et større sammenhengende kulturmarksareal og må sees i sammenheng med Kleiva Ø nord.

Verdivurdering: Gammel hagemark med mange gamle styvingstrær i aktivt beite med restaurerte arealer og arealer i restaureringsfase. Lokaliteten oppnår høy vekt på tilstand, størrelse, nærhet til andre kulturmarker, og forekomster av store gamle trær. Lokaliteten oppnår middels vekt på rødlistede arter i feltsjikt, samt høy vekt på flere parametere på treegenskaper. Lokaliteten vurderes samlet som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Skjøtsel/restaurering i form av styving og åpning av arealer i kombinasjon med beite bør fortsettes. Restaurering bør fortsatt gjøres trinnvis for å ikke "sjokke" trærne. Det bør ikke tilføres gjødsel, og tilleggsforing bør unngås eller holdes på et minimum for å unngå gjødseleffekt.

.....

2163 Kleiva Ø nord

Høstingsskog – Rik høstingsskog med styva edellauvtrær Verdi: B Areal : 22,936 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 28/4-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud, Biofokus, og igjen 16/6-2021 i forbindelse med kartlegging av høstingsskog på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014. Lokaliteten overlappes av naturtypelokalitet Kleiva Ø eik.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en sørvendt skogsli øst for Kleiva gårdene, ca 3 km nordøst for Børsesjø i Skien kommune. Arealet ligger på basaltgrunn med varierende dekke av forvittringsmateriale, i partier i blokkleendt terreng.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen høstingsskog med utformingen rik høstingsskog med styva edellauvtrær (D1812), mens en del skogområder på flater og slake skråninger kan føres til hagemark med utformingen rik hagemark med edellauvtrær (D0511). Vegetasjonen er i hovedsak rik med noe varierende tørkeutsatthet, men veldrenerte arealer dominerer av type bærlyng-lågurtskog dominerer. Basekrevende arter som blåveis, myske og tysbast ble notert. I tresjiktet forekommer bl.a. alm, ask, spisslønn, selje og noe gran. I mellomsjiktet forekommer en god del hassel.

Artsmangfold: Med unntak av alm og ask (begge EN) ble ingen rødlistede arter påvist i lokaliteten. Det er imidlertid et potensial for krevende lav og sopp knyttet til de gamle edelløvtrærne, samt insekter. Hule trær, død ved og blokk- og røysmark gir ytterligere potensial som bolområder for insekter.

Bruk tilstand og påvirkning: Området er antatt tidligere hagemark og høstingsskog som per i dag er grodd igjen. Lokaliteten bærer imidlertid fortsatt preg av tidligere kulturbruk med bl.a. glenner med engarealer på flater og i slake skråninger, og tidligere styvede trær særskilt i de mer blokkleendte partiene. Det er både tidligere styvede ask og alm i lokaliteten, en del grove, hvorav flere er hule. En tidligere styvet eik forekommer og i lokaliteten, men er beskrevet som egen naturtypelokalitet. Lokaliteten vurderes å ha restaureringspotensial som hagemark og høstingsskog. Flere av de tidligere styvede trærne kan tilbakeføres til styvingstrær.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Det er flere verdifulle kulturlandskaps- og skoglokaliteter i nærområdet.

Verdivurdering: Gjengrodd kulturmark med mange vitale tidligere styvede trær, vurdert til å ha godt restaureringspotensial. Lokaliteten oppnår høy vekt på størrelse, nærhet til andre kulturmarker, og forekomster av store gamle trær, men lav vekt på tilstand. Potensial for krevende arter vektet og lokaliteten vurderes til svak middels vekt på rødlistede arter, og i tillegg innehar lokaliteten kvaliteter som hule og grove edellauvtrær. Lokaliteten må sees i sammenheng med Kleiva Ø og vurderes samlet til viktig (B-verdi). Restaurering og skjøtsel kan på sikt heve verdien.

Skjøtsel og hensyn: I første omgang bør gamle styvingstrær fristilles og restaureres av kompetent personell. Videre kan området ryddes og åpnes (spare eldre edelløvtrær og større hasselkratt), samt beites for å hindre ytterligere gjengroing. Nye lauvstrær bør nyskapes for å sikre kontinuitet.

.....

2164 Kleiva Ø eik

Store gamle trær – Eik Verdi: A Areal : 0,092 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 28/4-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud, Biofokus, og igjen 16/6-2021 i forbindelse med kartlegging av høstingsskog på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk

rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørvendt skogsli øst for Kleiva gårdene, ca 3 km nordøst for Børsesjø i Skien kommune. Arealet ligger på basaltgrunn med varierende dekke av forvittringsmateriale, i partier i blokkendt terreng.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær - eik (D1207), og omfattes av Forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven.

Artsmangfold: Det ble ikke påvist noen spesielle arter i lokaliteten. Det er imidlertid et klart potensial for krevende insekter knyttet til hulheter og døde veddeler, samt for vedboende sopp og lav.

Bruk tilstand og påvirkning: En antatt tidligere styvet eik med stammeomkrets på ca. 280 cm står i sørvendt skråning. Eika er hul i store deler av stammesylindren og har flere hullåpninger. I krona er det en god del døde greiner. Sprekkebarken er moderat utviklet (1-2 cm). Treet er vitalt.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Det er flere verdifulle kulturlandskaps- og skoglokaliteter i nærområdet.

Verdivurdering: En antatt tidligere styvet eik med stammeomkrets på ca. 280 cm står i sørvendt skråning. Eika er hul i store deler av stammesylindren og har flere hullåpninger. I krona er det en god del døde greiner. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør åpnes opp rundt eika for å sikre solinnstråling. Eika bør ikke beskjæres unødvendig da dette kan forkorte treet's livsløp. Dersom det er fare for brekkasjer kan det vurderes å beskjære da grove brekkasjer kan gi treet store sår. Vurderingen bør gjøres av kyndig personell.

.....

2165 Jordet - Dølo midtre

Høstingsskog – Høstingsskog med edellauvtrær Verdi: A Areal : 7,569 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 3/11-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud og Sigve Reiso, begge Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskoger på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Lokaliteten er fordelt på to avgrensede polygoner med tilsvarende økologi. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Dølo i Åsgrend i Tokke kommune og omfatter sørvendt høstingsskog. Østre polygon omfatter et større areal med gammel høstingsskog dels langs bekkedrag, vestre polygon omfatter to tidligere styvede hule almetrær mot bergvegg. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er avgrenset som naturtypen høstingsskog med utformingen høstingsskog med edellauvtrær (D1801), og en mindre andel kan føres til hagemark med utformingen rik hagemark med edellauvtrær (D0511). Hagemark omfattes av den rødlistede naturtypen semi-naturlig eng (VU) iht. gjeldende rødliste for naturtyper. I tresjiktet er det mye ask og alm, og i tillegg forekommer bl.a. en del bjørk, gråor, selje og gran, samt hassel i mellomsjiktet. Store deler av lokaliteten er i blokkendt terreng.

Artsmangfold: Foruten ask og alm (begge EN) ble blådoggnål (VU), bleikdoggnål (NT), almelav (NT) og almekullsopp påvist i lokaliteten. Det er et videre potensial for krevende lav og sopp knyttet til de gamle edelløvtrærne, samt insekter knyttet til hulheter og død ved.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten er per i dag gjengrodd i varierende grad og ikke i hevd, men det er et stort antall tidligere styvede trær av ask og alm, hvorav mange er grove til

svært grove og hule. Lokaliteten vurderes å ha stort restaureringspotensial som høstingsskog, og restaurering er i planfasen. Flere av de tidligere styvede trærne kan tilbakeføres til styvingstrær med riktig pleie, og i tillegg forekommer en god del unge trær av ask og alm som kan nystyves med hensyn til kontinuitet.

Fremmede arter: Ingen påvist

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Stor lokalitet med gammel høstingsskog i hovedsak i blokkleendt terreng. Det er svært mange grove og hule tidligere styvede trær av ask og alm i lokaliteten, og restaurering er i planfasen. Lokaliteten oppnår høy vekt på størrelse, og nærhet til andre kulturmarker og del av aktivt gårdslandskap. Videre oppnås sterk middels vekt på rødlistede arter, og høy vekt på de fleste parametere som vedrører trestruktur. Lokaliteten oppnår svak middels på tilstand som følge av gjengroing. Potensial for krevende arter vektes og lokaliteten vurderes som klart svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør åpnes og en del av de tidligere styvede trærne bør restaureres som styvingstrær. Både åpning og restaurering bør skje gradvis for å ikke "sjokke" trærne. Fjerning av gran bør prioriteres. Tilbakeføring til styvingstrær bør skje i samråd med kyndig personell. Det bør prioriteres å styve unge trær av ask og alm i tillegg til eksisterende styvingstrær.

.....

2166 Jordet - Dølo alm

Store gamle trær – Alm Verdi: B Areal : 0,068 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 3/11-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud og Sigve Reiso, begge Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskoger på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Dølo i Åsgrend i Tokke kommune og omfatter to almetrær i skogkant. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er avgrenset som naturtypen store gamle trær - alm (D1208).

Artsmangfold: Bleikdoggnål (NT) ble påvist på trærne. Det er et videre potensial for krevende lav og sopp knyttet til gamle edelløvtrær, samt insekter knyttet til hulheter og død ved.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten omfatter to tidligere styvede almetrær med stammeomkretser på ca. 130 og 160 cm hvorav den ene er synlig hul. Trærne er delvis fristilte mot beitemark. Det ene treet har noe avflekkt bark nær basis. Etterveksten er ikke veldig grov, opp mot 25 cm, begge er vitale, og vurderes å ha et restaureringspotensial.

Fremmede arter: Ingen påvist

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: to tidligere styvede almetrær med stammeomkretser på ca. 130 og 160 cm hvorav den ene er synlig hul står i skogkant mot beitemark. Begge trærne er vitale vurderes å ha et restaureringspotensial. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør holdes åpent rundt trærne for å sikre solinnstråling, og de styvede trærne bør restaureres som styvingstrær. Tilbakeføring til styvingstrær bør skje i samråd med kyndig personell.

.....

2167 Jordet - Dølo ask

Store gamle trær – Ask Verdi: **C** Areal : 0,079 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 3/11-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud og Sigve Reiso, begge Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskoger på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Dølo i Åsgrend i Tokke kommune og omfatter en ask i skog mot gammelt naturbeite. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er avgrenset som naturtypen store gamle trær - ask (D1209).

Artsmangfold: Bleikdoggnål (NT) ble påvist på treet. Det er et videre potensial for krevende lav og sopp knyttet til gamle edelløvtrær, samt insekter knyttet til hulheter og død ved.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten omfatter en hul, tidligere styvet ask med stammeomkrets på ca. 150 cm. Treet står i glenne i skog/naturbeite, og det er en del oppslag av gran og løv. Etterveksten er ikke veldig grov, 10-20 cm, treet er vitalt og vurderes å ha et restaureringspotensial.

Fremmede arter: Ingen påvist

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: En hul, tidligere styvet ask med stammeomkrets på ca. 150 cm. Etterveksten er ikke veldig grov, 10-20 cm, treet er vitalt og vurderes å ha et restaureringspotensial. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør åpnes rundt treet for å sikre solinnstråling, og de styvede trærne bør restaureres som styvingstrær. Tilbakeføring til styvingstre bør skje i samråd med kyndig personell. Det bør prioriteres å fjerne gran rundt lokaliteten.

.....

2168 Varmekro ask

Store gamle trær – Ask Verdi: **B** Areal : 0,097 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 3/11-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud og Sigve Reiso, begge Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskoger på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Varmekro, sør for Dølo i Åsgrend i Tokke kommune og omfatter to asketrær i skog mot gammelt naturbeite. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er avgrenset som naturtypen store gamle trær - ask (D1209).

Artsmangfold: Almelav (NT) ble påvist på treet. Det er et videre potensial for krevende lav og sopp knyttet til gamle edelløvtrær, samt insekter knyttet til hulheter og død ved.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten omfatter to tidligere styvede asketrær, begge med stammeomkretser på ca. 250 cm. Begge trærne er hule. Trærne står i skog og er dels utskygget. En gran vokser inn i det ene treet. Det øvre treet er vitalt, og har trolig et restaureringspotensial, mens det nedre trolig er døende. Sprekkebarken er tydelig på begge trærne.

Fremmede arter: Ingen påvist

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: To tidligere styvede asketrær, begge med stammeomkretser på ca. 250 cm. Begge trærne er hule. Det øvre treet er vitalt, og har trolig et restaureringspotensial. Lokaltiteten vurderes som viktig (B-verdi). Trærne står i skog og er dels utskygget, og en evt. åpning/restaurering vil kunne ha positiv effekt på bl.a. epifyttiske lav, og således heve verdien på lokaliteten.

Skjøtsel og hensyn: Det bør gradvis åpnes rundt trærne for å sikre solinnstråling, og det ene treet bør restaureres som styvingstre. Tilbakeføring til styvingstre bør skje i samråd med kyndig personell. Det bør prioriteres å fjerne gran rundt lokaliteten.

.....

2169 Deildufs - Dølo S

Naturbeitemark – Frisk eller tørr, middels baserik eng beitet Verdi: A

Areal : 26,253 daa

Innledning: Lokaltiteten er overflatisk befart senhøstes 3/11-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud og Sigve Reiso, begge Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskoger på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Lokaltiteten er tidligere kartlagt av Reiso i 2009 (BN00077445), og kun avgrensningen er justert, beskrivelsen er som opprinnelig. Lokaltiteten er i sterk gjengroing. Det bør utarbeides en skjøtelsesplan for området, og tiltak bør iverksettes snarlig slik at naturverdiene ikke går tapt.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrenset areal omfatter delvis tresatt beitemark sør for Dølo, langs Mo-Byrtevegen, ca 6 km nordvest for Dalen. Området er slakt sørvendt og domineres av grunne partier øverst med noe mer løsmassedekke nederst lia. Sentrale deler er påvirket av baserikt sigevann.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Området domineres av åpne engareal med spredt tresetting. Noe tettere oppslag av løv og gran finnes også i området. Historisk er deler av området trolig tidligere slåttemark, men brukes i dag til ekstensivt beite av trolig sau. Engarealene er artsrike og varierte, med dominans av frisk-tørr middels baserik eng, med overganger mot knaussamfunn og fukteng. Av karplanter inngår skogmarihånd, jåblom, harerug, flekkgriseøre, tepperot, blåkoll, sølvmyre, blåfjær, gulstarr, smalkjempe, ryllik, sølvmyre, gulaks, kransmynte, bakkemynte, gjeldkarve, rødknapp, prestekrage, kjerteløyentrøst, småengkall, blåklokke, engknoppurt, finnskjegg, smørbukk og bakkesøte. Svak gjengroing er tydelig i hele området, mest i øst. Her har flere små engareal dominans av gjengroingsarter som einstape og firkantperikum. Flere gamle tidligere styvede ask står spredt, trolig et titalls stykker.

Artsmangfold: I tillegg til en artsrik karplanteflora med bl.a. bakkesøte er engene i området rik på beitemarksopp. Sopp var vanlig i hele området. Bestemte arter inkluderer liten mønjevokssopp, grønn vokssopp, engvokssopp, skarlagen vokssopp, kjeglevokssopp, mønjevokssopp, gul vokssopp, gul småfingersopp, seig vokssopp, rødrende lutvokssopp og musserongvokssopp. Potensialet for flere krevende beitemarksopp er meget stort. På gamle asker ble almelav og bleikdoggnål dokumentert. De artsrike engene har ellers et stort potensial for krevende insekter tilknyttet de artsrike engene.

Bruk tilstand og påvirkning: Området virker ekstensivt beitet av trolig sau, ikke nok for å hindre gjengroing. Trolig er noe gran plantet inn i øst. De gamle lauvingsstrærne er ikke skjøttet på lang tid.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaltiteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Artsrik naturbeitemark/hagemark med innslag av rødlistede arter. Stort potensial for flere. Området er i svak gjengroing noe som kan svekke verdiene på sikt. Både

isolert og ikke minst i sammenheng med tilgrensende kulturlandskap forsvaret lokaliteten verdi svært viktig (A).

Skjøtsel og hensyn: Området bør få utarbeidet egen skjøtelsesplan i samarbeid med grunneier. Engene bør om mulig få et noe større beitepress (gjærne med flere dyreslag) slik at gjengroingen holdes mer i sjakk. Det kan med fordel beites hardest sent på sesongen etter blomstring. Dette bør skje i kombinasjon med manuell rydding av ungsog. All gran uansett alder bør fjernes. Gamle løvtrær, inkl styvingstrær bør få stå (også død ved av disse) og lauving gjenoppstas.

.....

2170 Deildufs høstingsskog

Høstingsskog – Høstingsskog med edellauvtrær Verdi: A Areal : 6,369 daa

Innledning: Lokaliteten er overflatisk kartlagt 3/11-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud og Sigve Reiso, begge Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskoger på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nord for Deildufs i Åsgrend i Tokke kommune og omfatter sørvendt høstingsskog. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er avgrenset som naturtypen høstingsskog med utformingen høstingsskog med edellauvtrær (D1801). Lokaliteten omfatter en rekke tidligere styvede ask og alm dels på blokk- og røysmark, og dels i kanter mot hagemark. Ask og alm dominerer klart i tresjiktet, men det forekommer også borealt løv og gran, samt noe hassel i mellomsjiktet.

Artsmangfold: Foruten ask og alm (begge EN) ble bleikdoggnål (NT) og almelav (NT) påvist i lokaliteten. Det er et videre potensial for krevende lav og sopp knyttet til de gamle edelløvtrærne, samt insekter knyttet til hulheter og død ved.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten omfatter mange tidligere styvede aske- og almetrær, hvorav mange er grove og hule. Trærne er ikke i hevd per i dag, men svært mange anses å ha et klart restaureringspotensial. I tillegg forekommer en del yngre aske- og almetrær som egner seg for nystyving. Deler av lokaliteten er per i dag i gjenvekstsuksesjon, men fortsatt med mange trær som står lysåpent til, mens andre trær i kant mot hagemarka er mer eller mindre fristilt.

Fremmede arter: Ingen påvist

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Stor lokalitet med gammel høstingsskog blokkendt terreng og i kantsoner mot hagemark. Det er svært mange grove og hule tidligere styvede trær av ask og alm i lokaliteten. Lokaliteten oppnår høy vekt på størrelse, og nærhet til andre kulturmarker og del av aktivt gårdslandskap. Videre oppnås sterk lav vekt på rødlistede arter, og høy vekt på de fleste parametere som vedrører trestruktur. Lokaliteten oppnår middels på tilstand som følge av en del gjengroing og avsluttet hevd av styvingstrærne. Potensial for krevende arter vektet og lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør åpnes i de partiene der den er gjengrodd, og en del av de tidligere styvede trærne bør restaureres som styvingstrær. Både åpning og restaurering bør skje gradvis for å ikke "sjokke" trærne. Fjerning av gran bør prioriteres. Tilbakeføring til styvingstrær bør skje i samråd med kyndig personell. Det bør prioriteres å styve unge trær av ask og alm i tillegg til eksisterende styvingstrær.

.....

2172 Jordet høstingsskog

Høstingsskog – Høstingsskog med edellauvtrær Verdi: A Areal : 5,936 daa

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt 3/11-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud og Sigve Reiso, begge Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskoger på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Jordet i Åsgrend i Tokke kommune og omfatter sørvendt høstingsskog. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er avgrenset som naturtypen høstingsskog med utformingen høstingsskog med edellauvtrær (D1801), men i vestre deler inngår også hagemark med utformingen frisk - fuktig blandingstype (D0504). Hagemark omfattes av den rødlistede naturtypen semi-naturlig eng (VU) iht. gjeldende rødliste for naturtyper. Lokaliteten omfatter en rekke tidligere styvede ask og alm dels på blokk- og røysmark, og dels i gammel hagemark. Ask og alm dominerer klart i tresjiktet, men det forekommer også borealt løv og gran.

Artsmangfold: Foruten ask og alm (begge EN) ble almebroddsopp (VU), bleikdoggnål (NT), almekullsopp (NT) og almelav (NT) påvist i lokaliteten. Det er et videre potensial for krevende lav og sopp knyttet til de gamle edelløvtrærne, samt insekter knyttet til hulheter og død ved.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten omfatter mange tidligere styvede aske- og almetrær, hvorav mange er grove til svært grove og hule. Trærne er ikke i hevd per i dag, men svært mange anses å ha et klart restaureringspotensial. Etterveksten er imidlertid grov på en del trær og tilbakeføring kan være utfordrende. I tillegg forekommer en del yngre aske- og almetrær som egner seg for nystyving. Deler av lokaliteten er per i dag gjengrodd og har skogpreg, særskilt i østre deler, men i vestre del står flere trær lysåpnet til, mens enkelte trær i kant mot hagemarka er mer eller mindre fristilt. Noe fyllmasser har rast ned i lokaliteten fra planert område ovenfor.

Fremmede arter: Ingen påvist

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Stor lokalitet med gammel høstingsskog dels i blokkleendt terreng med en andel hagemark. Det er svært mange grove og hule tidligere styvede trær av ask og alm i lokaliteten, og restaurering er i planfasen. Lokaliteten oppnår høy vekt på størrelse, og nærhet til andre kulturmarker og del av aktivt gårdslandskap. Videre oppnås sterk middels vekt på rødlistede arter, og høy vekt på de fleste parametere som vedrører trestruktur. Lokaliteten oppnår svak middels på tilstand som følge av gjengroing. Potensial for krevende arter vektes og lokaliteten vurderes som klart svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør åpnes og en del av de tidligere styvede trærne bør restaureres som styvingstrær. Både åpning og restaurering bør skje gradvis for å ikke "sjokke" trærne. Fjerning av gran bør prioriteres. Tilbakeføring til styvingstrær bør skje i samråd med kyndig personell. Det bør prioriteres å styve unge trær av ask og alm i tillegg til eksisterende styvingstrær.

.....

2173 Jordet beite

Naturbeitemark – Frisk eller tørr, middels baserik eng beitet Verdi: C

Areal : 3,685 daa

Innledning: Lokaliteten er overflatisk kartlagt senhøstes 3/11-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud og Sigve Reiso, begge Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskoger på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Lokaliteten bør rekartlegges i løpet av sommerhalvåret. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Jordet i Åsgrend i Tokke kommune og omfatter sørvendt naturbeitemark. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er avgrenset som naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk eller tørr, middels baserik eng beitet (D0407). Naturtypen omfattes av den rødlistede naturtypen semi-naturlig eng (VU) iht. gjeldende rødliste for naturtyper. Lokaliteten er i slak sørvendt helling og veksler noe mellom tørre og moderat friske partier. Lokaliteten ble befart senhøstes, men arter som smalkjempe, ryllik, prikkperikum, finnskjegg, prestekrage, rødknapp, gulflatbelg og legeveronika ble notert.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter ble påvist. Det er et potensial for krevende kulturgagnede karplanter, samt for beitemarkssopp.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten beites av sau og hest, og beitetrykket virket ved befaring tilpasset beiteområdet. Området er tidligere overflatedyrket men gir ikke preg av nevneverdig gjødsling. Noe næringssig forekommer imidlertid i partier.

Fremmede arter: Ingen påvist

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Sørvendt beitemark med intermediær vegetasjon og passe godt beitetrykk. Lokaliteten oppnår høy vekt på størrelse og tilstand. Artsmangfold og rødlistede arter vurderes under tvil til lav vekt. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi). Rekartlegging i sommerhalvåret kan potensielt heve verdien.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør fortsatt beites og det bør ikke gjødsles i lokaliteten. Dyr på beite i lokaliteten bør ikke få tilleggsfor da dette kan ha en gjødseleffekt på lokaliteten.

.....

2174 Ringestoga Ø ask

Store gamle trær – Ask Verdi: A Areal : 0,066 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 3/11-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud og Sigve Reiso, begge Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskoger på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger øst for Ringestoga i Åsgrend i Tokke kommune og omfatter to asketrær i skogkant mot gammelt engareal. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er avgrenset som naturtypen store gamle trær - ask (D1209).

Artsmangfold: Bleikdoggnål (NT) og almelav (NT) ble påvist på trærne. Det er et videre potensial for krevende lav og sopp knyttet til gamle edelløvtrær, samt insekter knyttet til hullheter og død ved.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten omfatter to tidligere styvede asketrær med stammeomkretser på ca. 250 cm og oppunder 300 cm. Det groveste treet er hult i hele stammesylindren med stor langsgående hullåpning. Trærne står i skogkant og er foruten noe

løvoppslag nær fristilt mot engareal. Etterveksten er forholdsvis grov, men trærne er vitale og vurderes å ha et restaureringspotensial.

Fremmede arter: Ingen påvist

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: To tidligere styvede asketrær med stammeomkretser på ca. 250 cm og oppunder 300 cm. Det groveste treet er hult i hele stammesylindren med stor langsgående hullåpning. Trærne er vital og vurderes å ha et restaureringspotensial. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Løvoppslag bør holdes nede for å sikre solinnstråling, og de styvede trærne kan trolig restaureres som styvingstrær. Tilbakeføring til styvingstre bør skje i samråd med kyndig personell.

.....

2175 Ringestoga Ø ask II

Store gamle trær – Ask Verdi: A Areal : 0,036 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 3/11-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud og Sigve Reiso, begge Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskoger på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger øst for Ringestoga i Åsgrend i Tokke kommune og omfatter en ask i skogkant mot gammelt engareal. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er avgrenset som naturtypen store gamle trær - ask (D1209).

Artsmangfold: Bleikdoggnål (NT) ble påvist på treet. Det er et videre potensial for krevende lav og sopp knyttet til gamle edelløvtrær, samt insekter knyttet til hulheter og død ved.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten omfatter en tidligere styvet ask med stammeomkrets på oppunder 300 cm. Treet er hult i hele stammesylindren og treet er delt ved basis. Trærne står i skogkant og det er tett løvoppslag på den ene siden av treet. Etterveksten er forholdsvis grov, men treet er vitalt og vurderes å ha et restaureringspotensial.

Fremmede arter: Ingen påvist

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: En tidligere styvet ask med stammeomkrets på oppunder 300 cm. Treet er hult i hele stammesylindren og treet er delt ved basis. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Løvoppslag bør fjernes for å sikre solinnstråling, og de styvede trærne kan trolig restaureres som styvingstrær. Tilbakeføring til styvingstre bør skje i samråd med kyndig personell.

.....

2176 Jordet ask

Store gamle trær – Ask Verdi: B Areal : 0,016 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 3/11-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud og Sigve Reiso, begge Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskoger på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sørøst for våningshuset på Jordet i Åsgrend i Tokke kommune og omfatter en ask i skogkant mot gammelt engareal. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er avgrenset som naturtypen store gamle trær - ask (D1209).

Artsmangfold: Bleikdoggnål (NT) ble påvist på treet. Det er et videre potensial for krevende lav og sopp knyttet til gamle edelløvtrær, samt insekter knyttet til hulheter og død ved.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten omfatter en styvet ask i hevd med stammeomkrets på ca. 270 cm. Noen av greinene er hule. Det er store partier med avflekkt bark på stammen og oppover grenene, men treet er vitalt. Treet står fristilt i liten skråning.

Fremmede arter: Ingen påvist

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: En styvet ask i hevd med stammeomkrets på ca. 270 cm står fristilt i liten skråning. Noen av greinene er hule, og det er store partier med avflekkt bark. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør fortsatt holdes i hevd som styvingstre, men det påpekes at det og er viktig å la treet hvile. Det bør fortsatt holdes åpent rundt treet for å sikre solinnstråling.

.....

2177 Bergtun

Hagemark – Bjørkehage Verdi: **B** Areal : 2,511 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 12/10-2021 av John Gunnar Brynjulvsrud og Sigve Reiso, begge Biofokus, i forbindelse med kartlegging av høstingsskoger på oppdrag for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2021 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Bergtun ved Vallaråi i Seljord kommune og omfatter hagemark. Berggrunnen består av kvartsitt og kvartsskifer, og løsmassene består i hovedsak av breelavsetninger og elve- og bekkeavsetninger.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen hagemark med utformingen bjørkehage (D0501). Hagemark omfattes av den rødlistede naturtypen semi-naturlig eng (VU) iht. gjeldende rødliste for naturtyper. I tresjiktet forekommer 6 tidligere styvede bjørketrær, og oppslag av rogn, spisslønn, bjørk, gran og furu. I feltsjiktet dominerer intermediær vegetasjon og arter som skjermesveve, blåklokke, rødknapp, skogfiol, hvitmaure, knollerte knapp og firkantperikum ble notert.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter er påvist i hagemarka. Det er imidlertid et visst potensial for krevende insekter og enkelte krevende sopp, og epifyttiske lav.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten omfatter gammel hagemark med 6 grove til svært grove tidligere styvede bjørketrær hvorav noen av bjørkene har stammeomkretser på over 3 m. Trærne står fristilt og lysåpen, alle trærne har grov sprekkebark, og flere er hule, hvorav én er gjennomgående hul i stammesylinderen. Det er noe død ved i lokaliteten, fordelt på død ved i trekronene og liggende grove greiner. Deler av lokaliteten er gjengrodd, i svært liten grad i sørvest, men med ganske tett oppslag i nordøst. De mest gjengrodd arealene er utelatt fra naturtypelokaliteten. Med riktig skjøtsel kan disse arealene inkluderes på sikt.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et landskap med spredte kvaliteter knyttet til kulturmark og skog.

Verdivurdering: Forholdsvis liten, gammel hagemark med 6 grove tidligere styvede bjørketrær. Lokaliteten oppnår høy vekt på forekomst av store gamle trær, svak middels vekt

på tilstand, middels vekt på nærhet til andre kulturmarker, og lav vekt på størrelse. På treegenskaper oppnår lokaliteten høy vekt på størrelse, hulrom og grov sprekkebark. Bjørkene har trolig et restaureringspotensial som styvingstrær. Lokaliteten vurderes samlet som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Flere av bjørketrærne kan trolig tilbakeføres til styvingstrær. Restaurering av slike trær medfører en risiko for å skade trærne, og dette må gjøres i samråd med personer med erfaring fra restaurering av styvede bjørketrær. Med riktig skjøtsel kan trolig trærnes livsløp forlenges. Det bør lages en skjøtselsplan for hagemarka og trærne spesielt.

.....

Vedlegg 2. Kategorier for rødlistearter

Norsk rødliste for arter (Artsdatabanken 2021) lister og vurderer norske arters risiko for utryddelse. For å vurdere en spesifikk arts risiko for utryddelse vurderes grovt sett artens sjeldenhet, tilbakegang og leveområdets størrelse og fragmentering. Målsettingen med den nasjonale rødlisten er å sikre at artene ikke forsvinner fra landet.

Artene på rødlisten er rangert i seks kategorier. Kategoriene viser hvor høy risiko artene i kategorien har for å dø ut, forutsatt at forholdene ikke endres.

Tabell 3. Kategorier for arter som er rødlistet.

RL-kategori	Rødlistekategori	Forklaring
RE	Regionalt utdødd (Regionally Extinct)	Arter som er utdødd som reproduserende i landet. Ifølge IUCN skal denne kategorien kun benyttes når det ikke er spor av tvil om at arten er utryddet i landet. I tillegg skal arten ha reproduisert i Norge de siste 200 årene.
CR	Kritisk truet (Critically Endangered)	Arter som har ekstremt høy risiko for å dø ut (50 % sannsynlighet for utdøing innen 3 generasjoner og minimum ti år)
EN	Sterkt truet (Endangered)	Arter som har svært høy risiko for å dø ut (20 % sannsynlighet for utdøing innen 5 generasjoner, minimum 20 år).
VU	Sårbar (Vulnerable)	Arter som har høy risiko for å dø ut (10 % sannsynlighet for utdøing innen 100 år).
NT	Nær truet (Near Threatened)	En art er nær truet når den ikke tilfredsstiller noen av kriteriene for CR, EN eller VU, men er nære ved å tilfredsstille noen av disse kriteriene nå, eller i nær framtid.
DD	Datamangel (Data Deficient)	En art settes til kategori datamangel når usikkerhet om artens korrekte kategori plassering er svært stor, og klart inkluderer hele spekteret av mulige kategorier fra og med CR til og med LC.

Tabell 4. Kategorier for arter som ikke er rødlistet.

Kategori	Kategori	Forklaring
NE	Ikke vurdert (Not Evaluated)	Arter som ikke har blitt vurdert. Dette kan for eksempel skyldes dårlig utredet taksonomi, dårlig kunnskapsgrunnlag eller mangel på tilgjengelig kompetanse.
NA	Ikke egnet (Not Applicable)	Arter som ikke skal vurderes på nasjonalt nivå. I hovedsak fremmede arter hvilket er arter som er kommet til Norge ved hjelp av mennesket eller menneskelig aktivitet etter år 1800.
LC	Livskraftig (Least Concern)	Dette er arter som ikke er direkte truet og har livskraftige bestander i Norge.

Vedlegg 3. Kategorier for fremmede arter

Fremmedartslista for Norge (Artsdatabanken 2018a) lister og risikovurderer arter som bevisst eller ubevisst er innført til Norge ved hjelp av mennesket, etter år 1800.

Dette betyr at alle arter som er tatt inn i Norge etter 1800 betegnes som fremmede arter. De fremmede artene blir vurdert etter invasjonspotensial og økologisk effekt og blir satt i en kategori som viser hvilken grad av trussel arten utgjør for norsk natur. Invasjonspotensial angir sannsynlighet for artens spredning og etablering i naturen, og sannsynlig hastighet for invasjonen. Økologisk effekt viser i hvilken grad den fremmede arten kan påvirke stedegne arter og naturtyper.

Tabell 5. Kategorier i Fremmedartslisten for Norge 2018.

FA-kategori	Kategori	Forklaring
SE	Svært høy risiko (Severe impact)	Fremmede arter med en svært høy risiko er faktiske eller potensielle økologiske skadegjørere og har potensial til å etablere seg over store områder.
HI	Høy risiko (High impact)	Fremmede arter med høy risiko har stor spredning med en viss økologisk effekt, eller stor økologisk effekt med en begrenset spredning
PH	Potensielt høy risiko (Potentially high impact)	Fremmede arter med potensielt høy risiko har enten store økologiske effekter, kombinert med et lite invasjonspotensial, eller et stort invasjonspotensial, men ingen kjente økologiske effekter.
LO	Lav risiko (Low impact)	Fremmede arter med lav risiko er ikke dokumentert å ha noen vesentlig negativ påvirkning på norsk natur.
NK	ingen kjent risiko (No known impact)	Fremmede arter uten kjent risiko har ingen kjent spredningspotensial og ingen kjente økologiske effekter

Biofokus

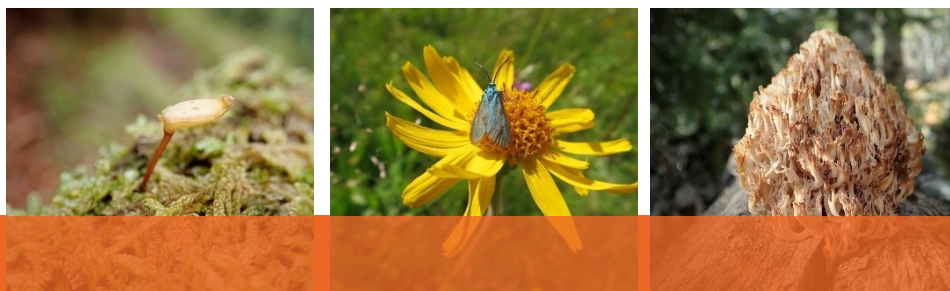
– for et godt kunnskapsgrunnlag

Biofokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. Biofokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. Biofokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. Biofokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir den digitale rapportserien **Biofokus rapport**.

Biofokus rapport 2022–061
ISSN 1504-6370
ISBN 978-82-8449-096-0

Gaustadalléen 21
NO-0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
biofokus.no